זון אויפגאנג — 8.24
זון אונטערגאנג — 4.19

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואַרט
THE GATEWAY OF THE WEST
THE ISRAELITE PRESS

וועטער:
אממייסטן קלאר און קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 21, No. 9. Winnipeg, Tuesday Jan. 13, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג דינסטאג, כד׳ טבת, תרצ״א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JAN 20 1931

אידישע בעל-מלאכה׳ס אין פוילן בעטן רעגירונג זי זאל אָפּשאפן גזרה

פאָדערונג אז אלע בעל-מלאכה׳ס זאלן דורכמאכן אן עקזאמען וועט בארויבן טויזנטער אידישע בעל-מלאכה׳ס פון זייער פרנסה. — פוילישע רעגירונג פלאנט ניט קיין גזרות קעגן „שטאטנלאָזע״

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט״ פון „איטא״)

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — יעור־נעני קוויאטקאווסקי, פוילישער קאמערץ מיניסטער, האט נעכטן אויפגענומען א רעלעגאציע פון אידישע פארשטייער, וועלכע האבן אים אנגעצייגט אויף דער נרויסער נעפאר פאר טויזנטער אידישע בעל־מלאכה׳ס, ווען דער באפעל פון דער רעגירונג, אז יעדער בעל־מלאכה אן לאנד זאל מוזן דורכמאכן אן עקזאמען פאר דעם רעגירונגס מלאכה קאמער, זאל דורכגעפירט ווערן.

די דאזיקע גזרה האט אנגעוואָרפן א שרעק אויף די אידישע בעל־מלאכה׳ס. די עקזאמענאטאָרן זיינען אמסיסטן ניט פריינטלאך צו אידן, און מען האט מורא, אז זיי וועלן מאכן שווערקייטן פאר די אידישע בעל־מלאכה׳ס, און טויזנטער פון זיי וועלן ניט אויסהאלטן דעם עקזאמען און וועלן ניט קאנען קריגן קיין פאטענטן אויף אנצווגיין מיט זייער באשעפטיקונג.

דער מיניסטער האט צוגעזאגט צו נע־מען אין אנבאטראכט די קלאגעס און אר־גומענטן פון די אידישע פארשטייער.

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — די מו־רא פון די אידישע „שטאטנלאָזע״ אין פוילן, אז מען זאל ניט פארבאטן צו געבן זיי באשעפטיקונג אין לאנד׳ אין באזיי־טיקט נעווארן, נאכדעם ווי הויכע רעגי־רונגס באאמטע האבן דערקלערט פאר א פרעסע קאנפערענץ, אז די רעגירונג האט אזעלכע פלעגער אפילו אין זינען ניט גע־האט.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדער

דינסטאג, יאנוואר 13

דר. האנטער איבער נערוזן קראנקהייטן ביי מוטער פאראיין פון א. ר. פ. ס. שול, 8.30 אוונט, אין פרייהייט טעמפל.

אלגעמ. פארזאמלונג פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 8 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

ה. שטיינבערג — פארלעזונג ביי פרא־פאיסקער, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט.

דר. שובין ביי שוועסטער־אוונט פון מוטער־פאראיין פון ת״ח, 8.30 נ. מ. אין ת״ח.

שוועסטער אוונט פון ליידים אקז. רוס. היב. סיק. אין 136 סעלקירק עווע. צוביים.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ב׳, 9 אוו., אין שול. באריכטן און שמועסן.

מיטוואך, יאנוואר 14

שפאציר און פארווייזונג פון מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8.30 אוו., פראנ.

שוועסטער אוו. ביי וופנ. הדסה, 8 נ.מ. אין ציון זאל. פראגראם, צובייסן.

מ. אוועראבך און תלמידים הענדין, כהן און לאנינסקי ביי פארום פון נאצ. העב. שול, 8 אוונט, אין שול.

פארזאמ. פון פרויען בר. ארב. רינג, 8 נ. מ., אין פרייהייט טעמפל.

לערער טוזמאן וועגן קינדער פסיכאלא־גיע ביי פארזאמ. פון פוע״צ פרויען קלוב, 8 אוונט, אין פאלקס־שול.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ו׳, 9 אוו., אין שול, באריכטן און שמועסן.

טיי צו גונסטן פון סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. י. פערלמאן, 291 באראוס.

שבת, יאנוואר 17

מאגץ פון יונגע הבונים, 8.30 אוונט, אין ציון זאל, נוטער ארקעסטער.

זונטאג, יאנוואר 18

טעג־טאג פון פאענערן פרויען קלוב פאר חלוצות אין ארץ־ישראל.

אלגעמ. פארזאמ. פון חברה לינת־הצדק, 2.30 נ. מ., אין נייער ת״ת.

טיי נעגעבן פון מרס. פ. שטיימאן און ש. עפסיקאוו, צו גונסטן פון פוע״צ פרוי־ען קלוב, 6 נ.מ. אין רענפרו אפט. סוויט 4

קאנפערענץ פון ארבעטער ארגאניזאציע עס פאר אינדוסטריעלער יוגנד, 10.30 פרי אין פרייהייט טעמפל.

עקזעקוטיווע מיטינג פון היב סיק בענ. אסן., 3 נ.מ., אין קווינס טעאטער.

טיי פון מאקאריווער פרויען פאר., ביי מרס. נאגיק 616 פרינסעס עווע. 2—12

דזש. ס. וואודסווארט וועגן „קאנארע און אירע איצטיקע פראבלעמען״, ביי א. ר. פארום, 3.30 נ.מ. אין פרייהייט טעמפל

14טער יוביליי פון מענער און 7טער יוביליי פון פרויען אינד. פרי לאאן אסן., 6 נ.מ., אין. פרץ־זאל.

אלגעמ. פארזאמ. יונגט לינקע פוע״צ, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט. צייט נייעס.

טיי פאר מאונט כרמל קלעיניק אין הויז פון מנאגאס. פעסאטשין, 341 אבערדין עווע.

דינסטאג, יאנוואר 20

טיי פאר די „צישא״ שולן אין פוילן ביי מרס. וויקטאר, 341 סאלטער סט. 3 ביז שפּעט.

מיטוואך, יאנוואר 21

טיי צו גונסטן סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. מ. אווראבאך, 435 אבערדין עווע., 2 ביז שפּעט.

באוועגלאכע בילד און לעקציע פון דר. מערי קראפארד איבער פרויען היגיענע, ביי מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8 נ. מ. אין פרץ־זאל (בלויז פרויען).

פרייטאג, יאנוואר 23

יאראצייטן נאך לענין, ליבקנעכט און ר. לוקסנבורג ביי ארב. אויריטאריע יוגנט לינקע פוע״צ, 8.30 אוו., אין פרץ אינסט.

שבת, יאנוואר 24

עפענונג פון איקאר באזאר מיט א טאנץ 8.30 אוו., אין שטיימאנס זאל.

זונטאג, יאנוואר 25

2טער טאג פון איקאר באזאר, רעסטא־ראן, מוזיק.

20־יאריקער יוביליי פון פראפאיסקער סאסייטי, אין פרץ־זאל.

מאנטאג, יאנוואר 26

לעצטער טאג פון איקאר באזאר. אויס־פארקויף.

ווי עס מעלדעט אונז דר. ב. דזש. גינזבורג, מיטגליד פון׳ם „פופצענער קאָ־מיטעט״, וועלכער האט ניט איינגעשטימט מיט׳ן באריכט פון׳ם קאמיטעט, — איז עס אים געלונגען צוזאמענצוצוברייגגען אייר־ניקע פון די הויפט פירער פון ביידע צד־דים אין׳ם בשר־כשר סכסוך, און נאך א לייגנערן שמועס, איז עס זיי געלונגען צו־זאמען צווירן זיך וועגן אלע פונקטן פון דעם סכסוך און איינשטימען צו א שלום, באזיילאך בתנאי, אז „יעדער בעטער־דיקע קערפערשאפטן זאלן גוטהייסן דעם אנגעעייכנטן אפּמאך.״

נאכדעם ווי אין „דאס אידישע וואָרט״ איז נעכטן דערשינען דער באריכט פון דר. גינזבורג, האט ער צו זיך איינגעלאדן אויף לעצטן אוונט די פירער פון ביידע צדדים, כדי איבערצוציינען זיך, אז זיין באהויפטונג, אז שלום צווישן ביידע צדדים איז יא מעגלאך, איז ריכטיג, — ווי ער האט דערקלערט פאר ד. א. וו. מצד דעם „וועד העיר״ האט ער איינגעלאדן מ. טעמ־לער און פ. ראזשערס. און מצד דעם „שטאט קאמיטעט״— מר. דיימאנד (פרע־זידענט) און מר. טרילער.

ווי דר. גינזבורג דערקלערט, האט ער זיי פארגעשלאגן פארצוליינען זייערע טע־נות פונקט ביי פונקט, ווא״ס זיי האבן גע־טאן. די טענות זיינען דערנאך דיסקו־טירט געווארן, און צום סוף האט זיך אויסגעגעריידן. אז זיי דאך זיך געקאנט צוזאמענריידן איבער אלע פונקטן.

דער פלאן פון׳ם אפּמאך איז אזוי אנ־נעעיצט געווארן, און ביידע צדדים וועלן עס איצט פארבייגגען פאר זייערע באר־טרעפנדיקע קערפערשאפטן, זיי זאלן עס באטראכטן פונקט ביי פונקט, און האנד־לען ווי זיי פארשטייען, — גוטהייסן דעם נאנצן פלאן פון׳ם אפּמאך אדער פונקטן פון אים, אדער דורכוואדען דעם נאנצן פלאן אדער פונקטן פון אים.

דער צוזאמענקומ, ווי דר. גינזבורג באר־ריכטעט, איז, נאטירלאך, ניט געווען קיין אפיציעלער, און די באשלוסן זיינען ניט בינדענד ניט פאר׳ן „וועד״העיר״ און ניט פאר׳ן „שטאט קאמיטעט״, ביז די קער־פערשאפטן וועלן, אויף זייערע אלגעמיינע פארזאמלונגען, אנגענומען די פונקטן, אויב זיי וועלן מיט זיי איינשטימען. ער גלויבט אבער אין דער מעגלאכקייט פון א פרידי־לאכן אויסגלייך פון׳ם סכסוך, נאכדעם ווי עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז די אנ־פירער פון ביידע צדדים קאנען זיך יא צו־זאמענריידן.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדער

דינסטאג, יאנוואר 13

דר. האנטער איבער נערוזן קראנקהייטן ביי מוטער פאראיין פון א. ר. פ. ס. שול, 8.30 אוונט, אין פרייהייט טעמפל.

אלגעמ. פארזאמלונג פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 8 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

ה. שטיינבערג — פארלעזונג ביי פרא־פאיסקער, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט.

דר. שובין ביי שוועסטער־אוונט פון מוטער־פאראיין פון ת״ח, 8.30 נ. מ. אין ת״ח.

שוועסטער אוונט פון ליידים אקז. רוס. היב. סיק. אין 136 סעלקירק עווע. צוביים.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ב׳, 9 אוו., אין שול. באריכטן און שמועסן.

מיטוואך, יאנוואר 14

שפאציר און פארווייזונג פון מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8.30 אוו., פראנ.

שוועסטער אוו. ביי וופנ. הדסה, 8 נ.מ. אין ציון זאל. פראגראם, צובייסן.

מ. אוועראבך און תלמידים הענדין, כהן און לאנינסקי ביי פארום פון נאצ. העב. שול, 8 אוונט, אין שול.

פארזאמ. פון פרויען בר. ארב. רינג, 8 נ. מ., אין פרייהייט טעמפל.

לערער טוזמאן וועגן קינדער פסיכאלא־גיע ביי פארזאמ. פון פוע״צ פרויען קלוב, 8 אוונט, אין פאלקס־שול.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ו׳, 9 אוו., אין שול, באריכטן און שמועסן.

טיי צו גונסטן פון סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. י. פערלמאן, 291 באראוס.

שבת, יאנוואר 17

מאגץ פון יונגע הבונים, 8.30 אוונט, אין ציון זאל, נוטער ארקעסטער.

זונטאג, יאנוואר 18

טעג־טאג פון פאענערן פרויען קלוב פאר חלוצות אין ארץ־ישראל.

אלגעמ. פארזאמ. פון חברה לינת־הצדק, 2.30 נ. מ., אין נייער ת״ת.

טיי נעגעבן פון מרס. פ. שטיימאן און ש. עפסיקאוו, צו גונסטן פון פוע״צ פרוי־ען קלוב, 6 נ.מ. אין רענפרו אפט. סוויט 4

קאנפערענץ פון ארבעטער ארגאניזאציע עס פאר אינדוסטריעלער יוגנד, 10.30 פרי אין פרייהייט טעמפל.

עקזעקוטיווע מיטינג פון היב סיק בענ. אסן., 3 נ.מ., אין קווינס טעאטער.

טיי פון מאקאריווער פרויען פאר., ביי מרס. נאגיק 616 פרינסעס עווע. 2—12

דזש. ס. וואודסווארט וועגן „קאנארע און אירע איצטיקע פראבלעמען״, ביי א. ר. פארום, 3.30 נ.מ. אין פרייהייט טעמפל

14טער יוביליי פון מענער און 7טער יוביליי פון פרויען אינד. פרי לאאן אסן., 6 נ.מ., אין. פרץ־זאל.

אלגעמ. פארזאמ. יונגט לינקע פוע״צ, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט. צייט נייעס.

טיי פאר מאונט כרמל קלעיניק אין הויז פון מנאגאס. פעסאטשין, 341 אבערדין עווע.

דינסטאג, יאנוואר 20

טיי פאר די „צישא״ שולן אין פוילן ביי מרס. וויקטאר, 341 סאלטער סט. 3 ביז שפּעט.

מיטוואך, יאנוואר 21

טיי צו גונסטן סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. מ. אווראבאך, 435 אבערדין עווע., 2 ביז שפּעט.

באוועגלאכע בילד און לעקציע פון דר. מערי קראפארד איבער פרויען היגיענע, ביי מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8 נ. מ. אין פרץ־זאל (בלויז פרויען).

פרייטאג, יאנוואר 23

יאראצייטן נאך לענין, ליבקנעכט און ר. לוקסנבורג ביי ארב. אויריטאריע יוגנט לינקע פוע״צ, 8.30 אוו., אין פרץ אינסט.

שבת, יאנוואר 24

עפענונג פון איקאר באזאר מיט א טאנץ 8.30 אוו., אין שטיימאנס זאל.

זונטאג, יאנוואר 25

2טער טאג פון איקאר באזאר, רעסטא־ראן, מוזיק.

20־יאריקער יוביליי פון פראפאיסקער סאסייטי, אין פרץ־זאל.

מאנטאג, יאנוואר 26

לעצטער טאג פון איקאר באזאר. אויס־פארקויף.

„פופצענער קאמיטעט״ פארראפט קאנ־פערענץ אויף קומענדיקן דאנערשטאג

לאקאוט אין בריטישער טעקסטיל אינדוסטריע נייט אן

בארנלי, ענגלאנד, יאנוו. 13. — זי־בעציק וועבעריי פאבריקן זיינען דא נעכ־טען געשלאסן געווארן און צוואציק טוי־זענט ארבעטער זיינען ארויסגעווארפן גע־ווארן פון דער ארבעט, אין אנקלאנג מיט דעם „לאקאוט״ וואס איז דערקלערט גע־ווארן לעצטע וואָך, נאכדעם ווי פינף טויזנט וועבער אין נין מילן, האבן אנ־געפאנגען צו סטרייקן אין פראטעסט קעגן דעם פארזוך ארויפצוצווינגען אויף זיי מער שפּינדלאך.

דער סכסוך אין דער וועבעריי אינ־דוסטריע איז ארויסגעקומען צוליב דעם וואס די באלעבאטים האבן פארלאנגט פון די וועבער, אז אנשטאט אויף פיר שפּינדלען זאלן זיי ארבעטן אויף אכט, און דערפאר וועלן זיי קריגן א העכערונג פון צען דאלאר א וואָך. די וועבער האָ־בען זיך אפּגעזאגט אנצונעמען די דאזיקע סיסטעם, ווייל איבער דעם וואלטן א סך וועבער ארויסגעווארפן געווארן פון דער ארבעט.

אויב די באלעבאטים מיט די ארבעטער וועלן ניט קומען צו א באלדיקן אויסגלייך איז דא א געפאר אז אין דעם סטרייק וועלן פאר־וויקלט ווערן א פערטל מי־ליאָן וועבער.

פעלער אויסבעסערונג

אי׳ם נעכטיקן באריכט וועגן די מיט־גלידער פון׳ם דירעקטאראט פון קלעניק, האט נעראפט זיין דזש. באראדיצקי, אנ־שטאט א. י. באראדיצקי.

נייע אסיפת הנבחרים וועט זיך צוזאמענקומען פעברואר 4טן

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך „איטא״)

ירושלים, יאנוו. 12 (איטא). די נייע דערווייטערטע אסיפת הנבחרים וועט האבן איר ערשטע זיצונג פעברואר 4טן, לויט׳ן באשלוס פון׳ם וועד־לאומי אויף זיין נעכ־טיקער זיצונג.

פנחס רוטענבערג, פארזיצער פון׳ם אלטן וועד־לאומי וואס פארעניקט איצט זיין טערמין, האט מיט א נעריכטער שטימע באדאנקט די פארזאמלונג פאר איר מיט־ארבעטערשאפט מיט אים פאר דער צייט וואס ער איז געווען פארזיצער, און ער האט אויסגעדריקט דאס אפּענונג, אז די נייע קערפערשאפט וועט ארויסצייגן דעם זעלבן אחריות נעפיל, וואס דער וועד־לאומי מי וועלכער פארענדיקט איצט זיין טער־מין.

נעגער פארברענט אויף שייטער הויפן פון צעווילדעוועטן המון אין מיסורי

ווערט צוגעבונדן מיט קייטן צו דאך פון שול וואו ער זאל האבן דער־מאָרדעט א לערערן און פארברענט מיטן שול צוזא־מען. — ווייבער און קינדער געבראכט צום „ספּעקטאקל״

מעריוויל, מיסורי, יאנוו. 13. — א צער פון דער אפּטיילונג האט דערקלערט, חמון פון דריי טויזנט מענער, פרויען און קינדער האט פארברענט א נעגער אויפ׳ן דעם ענין, ווייל די קריין באאמטע האבן דאך פון א שול, וואו יענער זאל פריער האבן דערמאָרדעט א ווייסע לערערן.

דער נעגער, רעימאנד גאן, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארן אין דערמאָרדן די 19 יאריקע לערערן, וועלמא קאלטער, איז ארויסגעריסן געווארן פון דעם שעריפס הענט, בעת יענער האט אים געפירט פון טורמע צום גערינטס. דער המון לינטשערס האט נעמאכט א פאראד, — פאראויס זיינען געאנגען די מענער, און הינטן, די ווייבער און די קינדער.

דער המון האט אויפגעפאדערט דעם נעגער ער זאל זיך מודה זיין, וואס יענער האט געטאן, אבער ער האט געזאגט, אז דעם מאָרד האט באגאנגען אן אונטער דער פארויצערשאפט פון דר. אנ־אנדער נעגער, וועמעס נאמען ער האט אנגענעבן. דאן האט מען אים ארויסגע־שלעפט אויפ׳ן דאך און צוגעבונדן אים מיט קייטן. דערנאך האט מען די ווענט פון דער שול באגאסן מיט אויל און אונ־טערגעצונדן. בעת דער אומגליקלאכער נע־גער האט פארצווייפלט געשריען, האט דער המון רואיק צוגעקוקט זיך צום ספּעק־טאקל. ביסלאכווייז האט דאס פייער דער־רייכט צום דאך, און באלד זיינען די גע־שריינען אנשטויגן געווארן.

אן אפּטיילונג פון 60 נאציאנאלע מי־ליציאנערן צוגעשיקט פונ׳ם גאווערנאר צו פריהטן א פאל פון לינטשעריי, איז דאן רואיק נעווען אין קאנזאס־סיטי, ווי דער אפּ־טיילונג איז אנגעקומען, ווייל אין טרעמאן האט עס אין דער שטאט „דזשאנסאן״ אין דער נאכט פון דעם ביל־דער, וואס ווערט געווען אין דער אויסשטעל־לונג פון גאנדרין קושניר.

—(::)—

וואס עס שפּילט זיך אין פעלעס

אין דעם אנאנס פון פעלעס טעאטער, האט זיך נעכטן אריינגעכאפּט א פאר־דריסלאכער טעות. דער נאמען פון דעם בילד וואס ווערט געווען האט געזאלט זיין „טויט־שלאג״ אנשטאט „הערס אפּ״. היינט און מארגן ווערט אין פעלעס טעאטער געווען דאס שפּאנענדע בילד: „טויט שלאג״. אויך א קאמעדיע, נייעס און פיטשווערטס.

שפּאצירט פון ווינניפעג קיין נאווא סקאשא צו געפינען ארבעט און — געפינט ניט

קידני, נ. ס., יאנוואר, 13. — ווען אים אהין אנגענומען, ווייל אין טרעמטאן האט ער שוין געטראפן 700 ארבעטסלא־זע וואָרטנדיק אויף „דזשאבס״, און אין סידני איז ער אויף אנטוישט, געווארן, ווייל דער צעטל פון אפּליקאנטן האט אנטהאלטן אן עגלאכע צאָל.

—(::)—

סאסקאטשעוואנער גאסט אין אינדיאנא חלש׳ט פון היץ — יאנ. ווטן

העמאנד, אינדיאנא, יאנוו. 12. — טשארלס מעקבריער איז נעכטן אריין אין א הינן דעסקאראן אז האט נעבעטן גיכער א גלאס וואסער. ער האט אויסגע־טרונקען דאס וואסער און איז געפאלן א גע׳חלש׳טער.

נעקומען א דאקטאר, אפּגעמינטערט אים און אונטערגעזוכט אים, און האט א קוק געטאן אן איבעראשטער אויפ־לוה, וואס האט געזאגט, אז ס׳איז יאנ־וואר דעם 11טן. „גע׳חלש׳ט פון היץ״, — האט ער דערקלערט, און פרעגט ביים חולה: „פון וואנען קומסטו ?״

— פון סאסקאטשעוואן. — ענטפערט מעקבריער.

דער דאקטאר האט דאן פארשטאנען, און ער האט געהייסן דעם פאצינגט אויסשייל זיך פון זיינע וואַרימע סאס־קאטשעוואנער קליידער.

—(::)—

ראביי באשטימט פאר אידן פון טריפאלי

רוים, יאנוו. 13 (איטא). — די איטא־ליענישע רעגירונג האט באשטימט דר. דייזענגני, גראנד ראבינער פון טורין, פאר א ספּעציעלן קאמישנער איבער דער אי־דישער קהלה אין טריפאלי.

דר. דייזענגני דארף צוגרייטן א דעטא־לע פראגראם פאר א אידישן שול סיסטעם אין טריפאלי, וואס וועט אויסגעהאלטן ווערן אויפ׳ן חשבון פון דער איטאליענ־שער מלוכה.

קאָנצערט אין קווינס טעאטער

קומענדיקן זונטאג

מען בעט אונז צו מעלדן, אז הייני־טיקן זונטאג, דעם 18טן יאנוואר, 8.30 אוונט, וועט אין קווינס טעאטער דורכ־געפירט ווערן א פארשיידנארטיקער קאנ־צערט.

עס וועלן זיך באטייליקן: דער ווינ־פענער אידישער געזאנגס פאראיין; א מאנדאלין ארקעסטער; סערע בעקער מיט מיס שטייטלמאן, אין קלאסישע טענץ; מיס לינא פרעהאגאן, בעניטא און נער־טרוד בראנשטיין, אין פיאנא סאלאס; מארלי מעמיס, פידל סאלא, אקאמפּא־נירט פון גארדין קושניר.

—(::)—

לענסבורי פאָדערט סאָציאליזם אין נאָמען פון קריסטלאכער קירך

לאנדאן, יאנוואר 13. — א צאל אר־בעטער דעפּוטאטן, אנגעפירט פון דזשאנרדזש לענסבורי, ערשטער קאמישנ־נער פאר ארבעט אין דער מאקדאנאלד רעגירונג, צוזאמען מיט עטלאכע גלחים, האבן ארגאניזירט א נייע געזעלשאפט אונטערן נאמען „קריסטלאך סאציאליס־טישער קרייצצוג״.

די באוועגונג איז געגרינדעט געווארן פרייטאג, ווען א מאניפעסט איז ארויס־געגעבן געווארן, וואס לויטעט צווישן אנ־דערע:

„די קריסטלאכע אמונה מוז זיך אויס־דריקן אין א געהעריקער סאציאלער אר־בעטונג, און די הויפט פרינציפּן פון דעם סאציאליזם זיינען דער עקאנאמישער אויסדרוק פון יעזוסעס לערע״.

לענסבורי, וועלכער האלט אז אלע קריסטן דארפן זיין סאציאליסטן און אלע סאציאליסטן וואלטן געדארפט זיין קריסטן, האט אין זיין רעדע דערקלערט, אז דער קאמערציאליזם פארניכטעט שנעל די ציוויליזאציע. די געזעלשאפט, האט ער געזאגט, מוז דערארגאניזירט ווע־רן צו פארניכטן ארמיקייט, וואס איז א זינד קעגן גאט״.

נייע אויפגאנג — 8.24
זון אונטערגאנג — 4.19

אידישע בארבט פון די צדדים אין בשר כשר סכסוך גייען אויף שלום

ווי עס מעלדעט אונז דר. ב. דזש. גינזבורג, מיטגליד פון׳ם „פופצענער קאָ־מיטעט״, וועלכער האט ניט איינגעשטימט מיט׳ן באריכט פון׳ם קאמיטעט, — איז עס אים געלונגען צוזאמענצוצובריינגען אייר־ניקע פון די הויפט פירער פון ביידע צד־דים אין׳ם בשר־כשר סכסוך, און נאך א לייגנערן שמועס, איז עס זיי געלונגען צו־זאמען צווירן זיך וועגן אלע פונקטן פון דעם סכסוך און איינשטימען צו א שלום, באזיילאך בתנאי, אז „יעדער בעטער־דיקע קערפערשאפטן זאלן גוטהייסן דעם אנגעעייכנטן אפּמאך.״

נאכדעם ווי אין „דאס אידישע וואָרט״ איז נעכטן דערשינען דער באריכט פון דר. גינזבורג, האט ער צו זיך איינגעלאדן אויף לעצטן אוונט די פירער פון ביידע צדדים, כדי איבערצוציינען זיך, אז זיין באהויפטונג, אז שלום צווישן ביידע צדדים איז יא מעגלאך, איז ריכטיג, — ווי ער האט דערקלערט פאר ד. א. וו. מצד דעם „וועד העיר״ האט ער איינגעלאדן מ. טעמ־לער און פ. ראזשערס. און מצד דעם „שטאט קאמיטעט״— מר. דיימאנד (פרע־זידענט) און מר. טרילער.

ווי דר. גינזבורג דערקלערט, האט ער זיי פארגעשלאגן פארצוליינען זייערע טע־נות פונקט ביי פונקט, ווא״ס זיי האבן גע־טאן. די טענות זיינען דערנאך דיסקו־טירט געווארן, און צום סוף האט זיך אויסגעגעריידן. אז זיי דאך זיך געקאנט צוזאמענריידן איבער אלע פונקטן.

דער פלאן פון׳ם אפּמאך איז אזוי אנ־נעעיצט געווארן, און ביידע צדדים וועלן עס איצט פארבייגגען פאר זייערע באר־טרעפנדיקע קערפערשאפטן, זיי זאלן עס באטראכטן פונקט ביי פונקט, און האנד־לען ווי זיי פארשטייען, — גוטהייסן דעם נאנצן פלאן פון׳ם אפּמאך אדער פונקטן פון אים, אדער דורכוואדען דעם נאנצן פלאן אדער פונקטן פון אים.

דער צוזאמענקומ, ווי דר. גינזבורג באר־ריכטעט, איז, נאטירלאך, ניט געווען קיין אפיציעלער, און די באשלוסן זיינען ניט בינדענד ניט פאר׳ן „וועד״העיר״ און ניט פאר׳ן „שטאט קאמיטעט״, ביז די קער־פערשאפטן וועלן, אויף זייערע אלגעמיינע פארזאמלונגען, אנגענומען די פונקטן, אויב זיי וועלן מיט זיי איינשטימען. ער גלויבט אבער אין דער מעגלאכקייט פון א פרידי־לאכן אויסגלייך פון׳ם סכסוך, נאכדעם ווי עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז די אנ־פירער פון ביידע צדדים קאנען זיך יא צו־זאמענריידן.

„פופצענער קאמיטעט״ פארראפט קאָנ־פערענץ אויף קומענדיקן דאָנערשטאג

א זיצונג פונ׳ם „פופצענער קאמיטעט״ איז פארגעקומען לעצטן אוונט, וואו ס׳איז באשלאסן געווארן אפּצוהאלטן די פארר־פענע קאנפערענץ דעם דאָנערשטאג, יאנ־וואר 15טן, 8.30 אוונט, אין ת״ת זאל.

די קאנפערענץ, וואס האט געוואלט פארקומען לעצטן מיטוואָך, האט געמוזט אפּגעלייגט ווערן, ווייל דער זאל איז אנ־געפילט געווארן מיט א זייטיקן עולם, און ס׳איז ניט געבליבן קיין פלאץ פאר די דעלעגאטן. איצט וועלן צו דער קאנפע־רענץ צוגעלאזן ווערן בלויז דעלעגאטן וואס פארטרעטן היגע ארגאניזאציעס, און קיין זייטיקע מענשן וועלן ניט צוגעלאזן ווערן.

ביי דער זיצונג לעצטן אוונט זיינען אויך אנוועזנד געווען די פירער פון די צדדים אין׳ם בשר־כשר סכסוך, וועלכע האבן פריער דעם זעלבן אוונט געהאט א באראטונג צווישן זיך ביי דר. גינזבורג אין הויז.

—(::)—

ווען דא אויפפירן קאָבריגס „ריוועריסייד דרייוו״

א גרופּע דראמאטישע קרעפטן דא אין שטאט, אונטער דער אָנפירערשאפט פון ב. שעפס, האט זיך דא די טעג ארגאנ־זירט און האט זיך אָנגעהויבן גרייטן צו דער אויפפירונג פון לעאָן קאָבריגס „דר־ווערסייד דרייוו״, דאס איז איינע פון די נייעסטע און בעסטע דראמעס פונ׳ם באַ־רימטן דראמאטורג און שריפטשטעלער, וואס איז ערשטע מיט גרויס דערפאָלג נעשפּילט געווארן אין ניו־יאָרקער קונסט טעאטער.

מער איינצלהייטן וועלן קירצלאך אנגאָ־סירט ווערן.

—(::)—

עס ווערן געזוכט

דר. ליפּע כאשעסמאן און די ניי־נעקר מענע פאמיליע וואהל, זיך וועגן אין רעדאקציע פון „דאס אידישע וואָרט״, אנגעבנדיק נו. 333.

טויזנטער אומנעקומען פון קעלטן אין צפון כינע

שאנכאי, יאנוואר 12. — שטארקע פרעסט האבן ארומגעגאפּט צפון־כינע, מאנדזשוריע, סיביר, קאָרייע און יאפּאן. דער גאנצער איינזבאן פארקער איז אין די דאזיקע געגנטן צוליב די נרויסע קעלטן פאראליזירט געווארן. וואס האט אפּגע־שטעלט אלע פארבינדונגען. מען גלויבט אז בלויז אין צפון כינע אליין זיינען פארפרארן געווארן טויזנטער נפשות.

פון אנדערע געגנטן פון כינע זיינען אנגענומען באריכטן וועגן שטארקע שניי שטורמס.

אין די נאסן פון פעפינג און טיען־צזין, וואלגערן זיך א סך פארפרארענע מענשן. אויך אין די דערפער פון די ארר־מיקע געגנטן זיינען געפאלן א סך קר־בנות פון דעם גרויזאמן ווינטער וואס ברשעוועט איצט אין כינע.

פעלער אויסבעסערונג

אי׳ם נעכטיקן באריכט וועגן די מיט־גלידער פון׳ם דירעקטאראט פון קלעניק, האט נעראפט זיין דזש. באראדיצקי, אנ־שטאט א. י. באראדיצקי.

היינט לויה פון נייטן שטראוס

ניו־יאָרק, יאנוו. 13 (איטא). — היינט ווערט דורכגעפירט די לויה פון נייטן שטראוס, לויט זיין לעצטן וואונש, וועט די צערעמאָניע זיין א קורצע, אן בלומען, און דער ארן וועט זיין פון איינפאכע, סאסנאווע האלץ. ער וועט באערדיקט ווערן אי׳ם פאמיליען קבר אויפ׳ן ציפּרעס הילס בית־עלמין.

צענדליקער טרייסט טעלעגראמעס זיי־נען אנגענומען צו דער פאמיליע פון פראָ־מינענטע אידישע און קריסטלאכע פירער און ארגאניזאציעס פון אלע וועלט טיילן.

—(::)—

טויזנטער אומגעקומען פון קעלטן אין צפון כינע

שאנכאי, יאנוואר 12. — שטארקע פרעסט האבן ארומגעגאפּט צפון־כינע, מאנדזשוריע, סיביר, קאָרייע און יאפּאן. דער גאנצער איינזבאן פארקער איז אין די דאזיקע געגנטן צוליב די נרויסע קעלטן פאראליזירט געווארן. וואס האט אפּגע־שטעלט אלע פארבינדונגען. מען גלויבט אז בלויז אין צפון כינע אליין זיינען פארפרארן געווארן טויזנטער נפשות.

פון אנדערע געגנטן פון כינע זיינען אנגענומען באריכטן וועגן שטארקע שניי שטורמס.

אין די נאסן פון פעפינג און טיען־צזין, וואלגערן זיך א סך פארפרארענע מענשן. אויך אין די דערפער פון די ארר־מיקע געגנטן זיינען געפאלן א סך קר־בנות פון דעם גרויזאמן ווינטער וואס ברשעוועט איצט אין כינע.

אידישע בעל-מלאכה׳ס אין פוילן בעטן רעגירונג זי זאל אָפּשאפן גזרה

פאָדערונג אז אלע בעל-מלאכה׳ס זאלן דורכמאכן אן עקזאמען וועט בארויבן טויזנטער אידישע בעל-מלאכה׳ס פון זייער פרנסה. — פוילישע רעגירונג פלאנט ניט קיין גזרות קעגן „שטאטנלאָזע״

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט״ פון „איטא״)

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — יעור־נעני קוויאטקאווסקי, פוילישער קאמערץ מיניסטער, האט נעכטן אויפגענומען א רעלעגאציע פון אידישע פארשטייער, וועלכע האבן אים אנגעצייגט אויף דער נרויסער נעפאר פאר טויזנטער אידישע בעל־מלאכה׳ס, ווען דער באפעל פון דער רעגירונג, אז יעדער בעל־מלאכה אן לאנד זאל מוזן דורכמאכן אן עקזאמען פאר דעם רעגירונגס מלאכה קאמער, זאל דורכגע־פירט ווערן.

די דאזיקע גזרה האט אנגעוואָרפן א שרעק אויף די אידישע בעל־מלאכה׳ס. די עקזאמענאטאָרן זיינען אמסיסטן ניט פריינטלאך צו אידן, און מען האט מורא, אז זיי וועלן מאכן שווערקייטן פאר די אידישע בעל־מלאכה׳ס, און טויזנטער פון זיי וועלן ניט אויסהאלטן דעם עקזאמען און וועלן ניט קאנען קריגן קיין פאטענטן אויף אנצווגיין מיט זייער באשעפטיקונג.

דער מיניסטער האט צוגעזאגט צו נע־מען אין אנבאטראכט די קלאגעס און אר־גומענטן פון די אידישע פארשטייער.

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — די מו־רא פון די אידישע „שטאטנלאָזע״ אין פוילן, אז מען זאל ניט פארבאטן צו געבן זיי באשעפטיקונג אין לאנד׳ אין באזיי־טיקט נעווארן, נאכדעם

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

פוילישע אידן אין געטאָ

(א בריף פון ווארשע)
פון מ. ליובארסקי

אויב געטאָ הייסט דוקא מאנגל אין באוועגונגס־פרייהייט, אפגעשלאסענע 4 ווענט אין וועלכע אידן מוזן וואוינען און ווייטער ריר זיך ניט פון אָרט, — אויב דאס הייסט געטאָ, לעבן די אידן אין ווארשע אויסער דער געטאָ. באוועגונגס־פרייהייט האבן די אידן וויפל זייער האַרץ גלוסט; מענן וואוינען וואו זיי ווילן — אויב א גוי'אישער ווירט וועט זיי נאר ווען פארדינגען — מענן אויסשפאנען ווארשע אין דער ליינג און אין דער ברייט, בייטאג און ביינאכט. אויב אבער געטאָ, הייסט זיין אפגעצוימט מיט טויזענטער שנאה־נזרות, מיט טויזנטער שפיזן אויגן, וואס פארפאלגן דיך אויף טריט און שריט, אויב געטאָ הייסט, אז די טארסט ניט טאָן וואס אנדערע טוען. דו טארסט ניט האנדלען מיט דעם. וואס אנדערע מענן יאָ, אז אויף דיר איז חל דינים וואס זייגען נאר גזירות פאר דיר, ווייל דו ביסט א איד — אויב דאס הייסט געטאָ, געפינט זיך דער אידישער ישוב אין וואר־שע פארשארפט אין די ערגסטע ווענט פון געטאָ, וואו ער איז דערשטיקט און דערוואַרגט.

ווער עס האט ניט געזעען די סצענעס ווי פאַליציאנטן יאָגן זיך נאָך נאָך די פארפיניקטע אידישע אינגלאך, וואס פארקויפן ביינל — דער האט קיין גרע־סערע סצענעס פון אידישן פיין און עלנ־ניט געזעען.

דרייען זיך ארום ארימע, אויסגעהונגערטע, אינגלאך, ניטאָ וואס צו טאָן. גייט מען און מען קויפט זיך א קוישל ביינל און מען שטעלט זיך אין די נאסן און מ'שריט: "ווארי־מע ביינל, פרישינקע ביינלס!". לייזט מען פאר'ן קוישל, נעמט מען א צווייטע קוישל און מ'פארדינט שוין ביי א מזל'דיקן טאג 3-4 זלאטעס. טאר מען אבער ניט פאר־קויפן אן א פאטענט, און א פאטענט וואלט אויך אויסגעמאכט 3-4 זלאטעס. א טאָג, האנדלט מען אויף מסירת־נפש . . .

"ווארימע ביינל"— און דערביי ווארפט מען בליקן אויף רעכטס און אויף לינקס צי ס'גייט ניט א פאליציאנט. און פלוצ־לונג — א געלויפעריי: עס לויפן צענדלי־קער אינגלאך און מיידלאך מיט די קויש־לען אין די הענט, דערשראקענע און צע־שויבערטע און נאך זיי יאגן זיך א פאר פאליציאנטן פונט ווי זיי וואלטן זיך נע־יאגט נאכ'ן גרעסטן פארברעכן. ווע־מען עס געלייגנט באהאלט זיך אויס, ווע־מען ניט — און דער פאליציאנט פירט אים טריאומפירנד און זיין סוף — מען נעמט צו די ביינל, מ'מאכט א פראטאקאל אוך וועט אפזיצן א פאר טעג, ווייל צו באצאלן שטראף האט ער דאך ניט. און גלייכצייטיק שטייען אויך גוי'אישע ביינל הענדלער און קיינמאל זעט זיי ניט דער פאליציאנט. זי לויפן ניט, זיי האבן ניט קיין דערשראקענע אויגן, ווייל זיי ווערן תמיד ווי אויף א נס ניט באמערקט.

ווער עס וויל זעען דעם גרויסן אידישן עלנד זאָל בייאוועזנען די סצענע פון "ביינל גערטע, אידישע אינגלאך אין מיידלאך, ניטאָ וואס צו טאָן. גייט מען און מען קויפט זיך א קוישל ביינל און מען שטעלט זיך אין די נאסן און מ'שריט: "ווארי־מע ביינל, פרישינקע ביינלס!". לייזט מען פאר'ן קוישל, נעמט מען א צווייטע קוישל און מ'פארדינט שוין ביי א מזל'דיקן טאג 3-4 זלאטעס. טאר מען אבער ניט פאר־קויפן אן א פאטענט, און א פאטענט וואלט אויך אויסגעמאכט 3-4 זלאטעס. א טאָג, האנדלט מען אויף מסירת־נפש . . .

"ווארימע ביינל"— און דערביי ווארפט מען בליקן אויף רעכטס און אויף לינקס צי ס'גייט ניט א פאליציאנט. און פלוצ־לונג — א געלויפעריי: עס לויפן צענדלי־קער אינגלאך און מיידלאך מיט די קויש־לען אין די הענט, דערשראקענע און צע־שויבערטע און נאך זיי יאגן זיך א פאר פאליציאנטן פונט ווי זיי וואלטן זיך נע־יאגט נאכ'ן גרעסטן פארברעכן. ווע־מען עס געלייגנט באהאלט זיך אויס, ווע־מען ניט — און דער פאליציאנט פירט אים טריאומפירנד און זיין סוף — מען נעמט צו די ביינל, מ'מאכט א פראטאקאל אוך וועט אפזיצן א פאר טעג, ווייל צו באצאלן שטראף האט ער דאך ניט. און גלייכצייטיק שטייען אויך גוי'אישע ביינל הענדלער און קיינמאל זעט זיי ניט דער פאליציאנט. זי לויפן ניט, זיי האבן ניט קיין דערשראקענע אויגן, ווייל זיי ווערן תמיד ווי אויף א נס ניט באמערקט.

ווער עס וויל זעען דעם גרויסן אידישן עלנד זאָל בייאוועזנען די סצענע פון "ביינל יאגעניש". ער וועט איצט רעכט פארשטיין ווי אזוי מיר זעען אויס.

פארט זיך א טראמווי. ס'שטופט זיך א איד, און וויל אריין מיט א פעקל אדער מיט אטשעמאדאן. דער קאנדוקטאר לאזט ניט: ס'איז צו גרויס. (עס איז דאָ א פארשריפט ווי גרויס עס מעג זיין א פעקל וואס קאן מיטנעמען ווערן אין טראמ־ווי) און דערביי שטייען קריסטלאכע פא־באזשרן אין טראמוויי מיט די גרויסע ארט קערט ער איבער די קוישלאך: עס איז ניט אן אדרעגונג ביי די אידישע הענדלערקעס. אבער די קריסטלאכע זיצן זיך רואיק. צו זיי נייט ער ניט, ער דער־זעט זיי ניט.

איז דאס אלעס אין נאמען פון געזעץ? חס וחלילה! אין דער קאנסטיטוציע זיי־נען אלע גלייך. די אידן דארפן באהאנדלט ווערן ווי בירגער. אבער אין דער פראק־טיק? ווי אן אוראנאן טראגן זיך דורך די פאליציאנטן (נאטירלאך בלויז גוי'אי־שע) דורך די אידישע נאסן און יעדער "אנקום" זייערער בריינגט טערען און אומגלק. איר קאנט ניט באווייזן אז ער באצייט זיך צו די אידן ערגער ווי צו די קריסטן; ווי אזוי וועט איר דאס באווייזן, און אלץ איז אין אן ארדענונג, און אלץ איז קאנסטיטוציאנעל. אבער די שנאה, ווער עס זעט די ניפטיקע אויגן — דאס איז דער מאסשטאב מיט וואס מ'מעסט די נערעטיקייט און אדרענונג, אין באצוג צו דער אידישער באפעלקערונג.

* * *

ליגן זיך בריטלאך צעלייגט די גויאי־שע "הענדלערקעס" אין די גרויסע באַ־זאר (מארק האלעם) מיט זייערע קוישן גרינדן. קארטאפל, און אנד. און ארום זיי — שמוציק, אנגעוואָרפן די אפגעפליקטע בלעטלאך, פארפוילטע עפל און עס איז רואיק, קיינער שטערט זיי ניט. נאר אט באוויזט זיך א פאליציאנט און ער נייט פון הענדלערקע צו הענדלערקע — בלויז אידישע — דאָ דערלאנגט ער א בריף מיט'ן פוס — ס'איז אים שמוציק, דארט מאכט ער א פראטאקאל אין א דריטן ארט קערט ער איבער די קוישלאך: עס איז ניט אן ארדענונג ביי די אידישע הענדלערקעס. אבער די קריסטלאכע זיצן זיך רואיק. צו זיי נייט ער ניט, ער דער־זעט זיי ניט.

איז דאס אלעס אין נאמען פון געזעץ? חס וחלילה! אין דער קאנסטיטוציע זיי־נען אלע גלייך. די אידן דארפן באהאנדלט ווערן ווי בירגער. אבער אין דער פראק־טיק? ווי אן אוראנאן טראגן זיך דורך די פאליציאנטן (נאטירלאך בלויז גוי'אי־שע) דורך די אידישע נאסן און יעדער "אנקום" זייערער בריינגט טערען און אומגלק. איר קאנט ניט באווייזן אז ער באצייט זיך צו די אידן ערגער ווי צו די קריסטן; ווי אזוי וועט איר דאס באווייזן, און אלץ איז אין אן ארדענונג, און אלץ איז קאנסטיטוציאנעל. אבער די שנאה, ווער עס זעט די ניפטיקע אויגן — דאס איז דער מאסשטאב מיט וואס מ'מעסט די נערעטיקייט און אדרענונג, אין באצוג צו דער אידישער באפעלקערונג.

* * *

ווי אן אמת'ע געטאָ לינט אפגעשניטן דאס אידישע ווארשע. איין האלב שטאט — די גויאישע — יובלט און מאנצט, ליכט און פרייל'אכקייט. די צווייטע האלב שטאט — די אידישע — מרה־שחורה און אומעט, פינסטערקייט און שמוץ.

און "יענע" האלב־שטאט־לעבט א פולן לעבן. אממייסטן זיינען דא מיליטער־לייט און רעגירונגס באאמטע און יעדער האט זיך זיין שטיקל ברויט בהרחבה און די אידישע האלבע שטאט איז אנגעווען בלויז אויף לופט־געשעפט. קיין אידישע מיליר־טערלייט, קיין אידישער באמטער (די טראמוויי דיזעקציע האט ביי זיך בלויז דריי אידן און דערפאר אטאקירט מען זי טאג טעגלאך פאר'ן גרויסן "פארברעכן") און דאס שלימסטע איז, וואס מ'איז אנגעוויזן אויפ'ן חסד פון דעם קלענסטן "אדרעגונגס־היטער", אויף דעם געוויינ־לאכן פאליציאנט. אין זיינע הענט ליגט דער גורל פונ'ם אידן: וויל ער לאזט ער אים איבערשטופן דעם טאג מיט א פאר־דינסט פון א פאר זלאטעס, וויל ער ניט, איז אך אן, ווייל צום אידן און ווילט איר יזך קלאגן פאר העכערע באאמטע — טראכט נאר ניט וועגן דעם! איר וועט צו זיי ניט צוקומען. מיט טויזנטער שטערונגען וועט מען אייך שטערן. און אז איינעם געלינגט שוין יא אמאל אנצוקומען מיט אן אנ־קלאגע, איז די באציאונג אויף ניט קיין בעסערע; ווי דער קלענערער אזוי דער גרעסערער. אלע זיינען באהערשט פון איין מעכטיקן שנהא געפיל צו אידן.

און עס נוסס'ט דער איר . . .

דעצעמבער, 1930. (איטא).

א דיסקוסיע אין א דייטשער צייטונג צווישן אידישע און אנטיסעמי־טישע שריפטשטעלער

:: :: ::

פון י. טארטשינסקי

ווי די אנטיסעמיטן פון היטלערס חדר בארעכטיקן ראסן האס פאר דער קולטור וועלט

די "זיד דייטשע מאגאטסהעפטע", איינע פון די עלסטע און סאלידסטע דייטשע זשורנאלן, איז נעפאלן אויף א המצאה און זי האט ארויסגעגעבן א ספע־ציעלן נומער אינגאנצן געווידמעט דער אידן פראגע אין דייטשלאנד, און אין דעם נומער באטייליקן זיך סיי פארשיי־דענע פארטרעטער פון אלע אידישע פאר־טייען, סיי די בעסטע טעארעטיקער פון דער נאציאנאל־סאציאליסטישער באוועג־נונג. די אידייע פון אזא עפנטלאכן דיס־פיוט צווישן אידן און אנטיסעמיטן שמעקט אביסל מיט סענסאציע, אבער ס'איז דאך א גוטע און נוצלאכע אידייע. פארוואס זאָלן מיר נישט הערן וואס עס דייטשען וועגן דער אידן־פראגע די נא־ציאנאל־סאציאליסטישע אידעאלאגן און ווי אזוי זיי שטעלן זיך פאר אן דער צוקונפט דאס צוזאמענלעבן מיט אידן? צי עס איז אונז אנגענעם אדער נישט, מיר מוזן זיך רעכענען מיט דעם פאקט אז שוין איצט שייען ווייניקסטנס א פערטל פון דעם דייטשן פאלק אונטער די נאציאנאל סאציאליסטן און עס זעט ניט אויס, אז זייער איינפלוס זאָל אזוי שנעל פארשווינדן. פארקערט, זיי גייען פון נצחון צו נצחון. און מיר מוזן זיך איינמאל פאר אלע מאל אפגעוואוינען צו באטראכטן די נאצ. סאציאליסטן בלויז אלס פארטיי פון נאראנים און שארלא־טאנעס. דאס לעבן באשטייט ניט בלויז פון פארשטאנד און נערעטיקייט, נאר עס ווערט מייסטנס רעגירט פון איראצי־אנעלע כחות און ווי מיר זאָלן ניט שטור־נען און זיך וואונדערן, א פאקט איז, אז די נאציאנאל סאציאליסטישע כוואליע אין דייטשלאנד שלאגט אלץ העכער און צוזאמען מיט די הונגערקיע, אומצופרי־דענע און פאליטישע אנאלפאבעטן זעען מיר אין די ראמען פון די נאציאנאל סאציאליסטן אויך פיל עכטע אידעאלאנן, פייערליקע טעמפעראמענטן און אפילו גייסטרייכע קעפ. עס איז נעגוג צו דער־מאנען דעם יונגן שריפטשטעלער ערנסט יונגער, וואס א טייל פון זיינע ביכער זיינען אויך איבערזעצט אין אנדערע שפראכן און לאיך דושארדש האט זאגאר אמאל אין א רעדע אין פארלאמענט צי־טירט שטיקער פון יונגערס א בוך. און אזעלכע ווי יונגער זיינען שוין דאָ א סך אין דער נאציאנאל סאציאליסטישער באוועגונג, וועלכע האט שוין אירע איי־גענע פראפעסארן, טעארעטיקער און אי־דעאלאנן. מיר מוזן זיי ערנסט נעמען אז מיר מוזן וויסן, וואס עס טראכטן אידנטום

קאַלגאַרי CALGARY קאַלגאַרי

שאַפּ טעלעפאָן אי. 5401
GOODWIN & BOND
Res. E 5393 Res. E 5596
דזשענעראַל בלעקסמיטס
אַרנאַמענטאַלע אייזנאַרבעט א. א.
805 14th St. East, Calgary, Alta.

Academy Golf Course
(אינווייניק)
דאָס נייסטע אין גאָלף
CHAS. E. SUFFEL, Prop.
620 8th Ave. W. Penley's Academy

OXFORD GOLF COURSE
אַן אינווייניקסטער גאָלף מיט
דרויסנדיקער לופט
OXFORD RECREATION CLUB Ltd.
229 8th Ave. West M9511

ווי לאַנג איז עס זינט אייער קינד איז פאַטאָגראַפירט געוואָרן ?

איר קאָנט זיך קוים פאָרשטעלן אויף די ענדערונגען, זיי קוקען אזוי שטאָלץ, אבער פאטאָגראַפיעס פון קינדער ענדערן זיך קייסאַלך ניט — וואָקסן קיינמאָל ניט אויס.
דאָס נייע פאָטאָגראַפיר אינדער איינרעכטונג פון אייערע קינדער היינט.
W. R. STILLINGS
פאָטאָגראַפיסטן
501-10th Ave. W. M 4737

עקספּערטן מעכאַניקער
LOGAN & PURDY
ריפּעירט צו אַלע סאָרטן מאָטאָר קאַרס.
פעדערע, באַרי אַרבעט
באַהאַיצטער סטאַנדאַרדזש
306-7th Avenue East CALGARY
Phone M 1826

איך וועל איבערקוקן אייער דזשאַב און
אייך געבן אַ פּרייז צו יעדער צייט
G. J. FITZGERALD
פּלאָמבער און גאַז פיטינג
898 9th Ave. East Phone E 5792
CALGARY

MAC'S MACHINE SHOP
823 10th Ave., West
CALGARY, ALTA.
אַלגעמיינע מאַשין אַרבעט
עלעקטריק און אַסיטילין וועלדינג
אַקסעסאָריס. ערשט קלאַסיקע באַדינונג
PHONE M 5052

ביליקער דאָס לעבנסמיטל אין ארץ-ישראל

(שלום פון זייט 2)

ליק דאָלאַר, פעלן זיי אים טאַקע. ער האָט ניט דורך זיי מסלא אַז זיין און ער איז געצוואונגען צו אָנטאָן זיך פון אַ סך נויטווענדיקייטן. אין ריינע חכנסה איז טאַקע באַדייטנד גרעסער, ווי ביי דעם אַראַבישן פויער. — ראשית, באַאַרבעט ער זיין באַדן לויט די נייעסטע מעטאָדן פון לאַנדסווירטשאַפט און דיי ערד ניט אים פיל מער, צווייטנס, פירט ער אַ נעמישטע ווירטשאַפט און מען איז ניט אָנגעוויזן בלויז אויף תבואה, נאָר ער האָט אויך גרינס, עופות, אייער, מילך, האָניק און אַנדערע לאַנדווירטשאַפטלאַכע צווייגן, וואָס געבן חכנסה ביים אַראַבישן פויער מיט 100-150 פּראָצענט, אָבער דער אידישער קאָלאָניסט איז קולטורעל, ער האָט אַנדערע פאָדערונגען און ווי באַשיידן ער זאָל ניט לעבן שטייגט איבער זיין הוצאה די הוצאה פונם אַראַבער מיט 20 פּראָצענט אָדער נאָך מער.

* * *

די קאָלאָניע באַר־טוביה, וועלכע איז בשעת די אומרוען אין 1929 פאַלשטענדיק רואינירט געוואָרן דורך די אַראַבער, ווערט ווידער אויפגעבויט, באַזונדער אינטענסיוו פאַר די לעצטע עטלאַכע וואָכן. עס האָבן זיך דאָרט ווידער באַזעצט 44 אידישע קאָלאָניסטישע פאַמיליעס, וועלכע באַשטייען פון 200 נפשות (170 דערוואַקסענע און 30 קינדער.) פון אַנפאַנג איז לויט דעם פּלאַן די קאָלאָניע געווען באַשטימט נאָר פאַר פערציק פאַמיליעס, אָבער נאָכהער האָט דעם פּלאַן געענדערט און פאַרגרעסערט די צאָל אויף פופציק. די קאָלאָניסטן וואוינען לעת־עתה אין באַראַקן און אין איינעם הייזער פון די פריערדיקע קאָלאָניסטן, וועלכע מען האָט נאָך געקאָנט פאַרריכטן. דער בויפאַרטמענט פון דער אידישער אגענטור האָט שוין געשלאָסן קאָנטראַקטן מיט אונטערנעמערס אויסצובויען 45 הייזער און אַלע נויטיקע ווירטשאַפטן געביידעס. אויך די וואַסער פראַגע איז שוין דאָרט געלייזט געוואָרן דורך דעם וואָס מען בויט אַ גרויסן און טיפן ברונען, וועלכער וועט געבן גענוג וואַסער פאַר גרינוואַרג און פלאַנצונגען, פאַר יעדער קאָלאָניסט איז באַשטימט 15 דונאַם מיט באַוואַסערונג, 60 דונאַם תבואה און 100 שטיק עופות.

דער באָדן פון באַר טוביה פאַרנעמט פינף טויזנט דונאַם. ער איז איצט אין בערגעגאַנגען אין באַזיץ פון דעם אידישן נאַציאָנאַל פאָנד. אַזוי אַז באַר טוביה ווערט אויך איינגעשלאָסן אין דער גרויסער נעץ פון די קאָלאָניעס אויפן באָדן פון דעם קרקומיח. אויסער דעם באָדן קאָסט דאָס באַזעצן פון יעדער פאַמיליע 825 פונט. פון זיי ניט דער קאָלאָניסט זעלבסט 25 פונט און 800 ניט דער הילפס פאָנד (דער פאָנד פאַר אויפשטעלן דאָס רואינירטע דורך די נעשעענישן אין 1929) וועלכע דאָרט אויסגעצאָלט ווערן אין משך פון 36 יאָר, אָנהויבנדיק פונם 5טן יאָר. נאָך דער קאָלאָניזאַציע. דער פאַלשטענדיקער אויפבוי פון דער קאָלאָניע, ווי אויך די איינאָרדענונג פון דער קאָלאָניסטישער ווירטשאַפט און פאַרצרעטערונג פון טויטן און לעבעדיקן רעמאָנענט פון פאַרענדיקט ווערן ביז 18 מאָנאַטן. דער אידישער ישוב אין באַזונדער דער צופרידן מיט דעם דאָזיקן פאַקט, ווייל ער וויל זעען וואָס גיכער, אַז דאָס וואָס די אַראַבער האָבן צעשטערט איז ווידער אויפגעבויט געוואָרן, אין נאָך גרעסער און בעסער.

עקסטרא ספּעשל

פאַר אַ קורצער צייט
6 פאַסט קאַרד פאָטאָס פאַר
98c
די זעלבע הויך־קלאַסיקע אַרבעט
ווי פריער
LANE'S STUDIO
124 8th Ave., E. Phone M 9041

WINDSOR BOWLING ALLEYS
330A 8th Ave. W.
(Under Ingratian's Shoe Store)
פאַר רעזערוואַציעס
טעלעפאָניר 4589 עס.

NUBONE CORSET CO.
געמאַכט צום מאָס און
סעמי קאַסטאָם
MRS. R. A. BROTHERTON
313 Leeson & Lineham Blk.
M2759 or W4988.
CALGARY, ALTA.

THE PAGODA SHOP
610-1ST ST. WEST PH M9189
אויסשליסלאַכע
אָריענטאַלישע און אייראָפּייאישע
אימפּאָרטירונגען
די פיינסטע מתנות צו די נידעריקסטע פּרייזן.

קאַלגאַרי קאַלגאַרי
מר. הנרי זיסקינד
איז דער קאָרעספּאָנדענט און פאַרטרעטער פאַר "דאָס אידישע וואָרט" אין אייער שטאָט און אומגעגנט.
מיר בעטן, אַלע סעקרעטאַרן פון די קאָלאָניסטישע אָרגאַניזאַציעס צו איבערגעבן די נייעסן און באַריכטן פון זייערע אָרגאַניזאַציעס צו מר. הנרי זיסקינד, 109 זיבעטע עוועניו. אויסט, וועלכער איז אויך באַפולמעכטיקט אָנצונעמען סובסקריפּשאָנס פאַר "דאָס אידישע וואָרט".
שרייבט אַדרעס טעלעפאָניר צו אים:
W 1733

קאַלגאַריער נאַטיצן

מר. קאַפּלאַן, פאַרשטייער פון דער אימיגראַציאָנס געזעלשאַפט, וועט אַדרעסירן אַ גרויסע מאַסן־פאַרזאַמלונג, זונטאָג, 2.30, אין קאַמיוניטי צענטער. ער וועט רעדן וועגן דער נויטווענדיקייט פון דער געזעלשאַפט, פאַר דער צייט, ווען די טירן זיינען געשלאָסן. מר. קאַפּלאַן איז גוט באַקאַנט צו די אירן פון מערב קאַנאַדע פון זיינע נאָענטע פאַרבינדונגען און אַרטיקלען אין "דאָס אידישע וואָרט". מר. א. שומיאַטשער, איז פאַרוויצער פונ'ם מיטינג.

* * *

פּראָפעסאָר גאַלאַטסקי, וועלכער פאַרט אין די אינטערעסן פון געצייג קאַמפּיין, איז אין קאַלגאַרי, און האָט אַדרעסירט די בני ברית אָרגאַניזאַציע. עס איז אויסגעקליבן געוואָרן אַ קאָמיטעט פון פינף: מר. הערי סמיט, מר. ל. מ. פּראַדקין, מר. א. שומיאַטשער, מר. ס. סוויצער און מר. מאַראַניץ.

פּראָפעסאָר גאַלאַטסקי וועט אויך אַדרעסירן אַ מאַסן־פאַרזאַמלונג אין קאָמיוניטי הייז און איז פּערפעקט נעאַוויל ביז'ן לעצטן מייל

מיר פאַרקויפן פון 5 גאַלאָן ביז אַ קאַר־לאָט
VELVET OIL COMPANY
W3011—1944-8 Tenth Ave., W.—W3193
CALGARY

מאַכט זיך גרייט פאַר דעם ווינטער
האָט יוני וועטער אין מיטן ווינטער
דורך נוצן אַ
טאָרריד זאָן
שטאָלענע פּירנעס
אין אייער היים
יעדע פּיטשור וואָס פאַרזיכערט מער הייטישע באַקוועמלאַכקייט און אַ סך לייכטער צו אָפּערירן איז אינ־קאָרפּאָרירט אין דער קאַנסטרוקציע פון די דאָזיקע פּוידענס.
זעט זיי אין אונזער שאורום.
Foulds & Booth Ltd.
Sheet Metal and Roofing Contractors
1010 12TH AVE. WEST
Phone W2887

DALES Hot Roast Chickens
4טע סטריט וועסט, אַנטקעגן איטאָנס.
ביי דער סיין פון דעם גאָלדענעם האָן.

שלום אַשׁ 50טער יו־ביליי אין פּרץ־אינסטיטוט, קאַלגאַרי

דער צווייג פון קולטור געזעלשאַפט, ביי דעם י. ל. פּרץ־אינסטיטוט אין קאַלגאַרי, האָט פאַר דער לעצטער צייט אַרויסגעוויזן אַ סך לעבהאַפטקייט אין זיין אַרבעט. פאַרשידענע פאַרלעזונגען זיינען פאַרנעקומען איבער ליטעראַטור און שריבער.
ביי יעדער קולטור־אונטערנעמונג וואָס ווערט איינגעאָרדנט פון דעם י. ל. פּרץ אינסטיטוט, העלפט דער צווייג מיט, און זעט אַז דאָס אידישע וואָרט זאָל אַריינ־דרינגען אויך אין די הייזער — וואָס זיי־נען געווען פּרעמד פון דעם.

CASCADE CAFE
CALGARY and BANFF
811 CENTRE STREET
Calgary, Alta.
איינער פון די סאַמע
מאָדערנע, סאַניטאַרע און
אַפּ טו דייט רעסטאָראַנען
ספּעשל לאַנטשעאָן 40 סענט
דינערס צו צוציענדיקע פּרייזן
GEORGE ANDREWS, Mgr.

מיט דער פייערונג פון שלום אש'ס פּופּציקיאַריקן יובילײ, וועט דער צווייג פון קולטור געזעלשאַפט אַרויסטרײַטן מיט זיין ערשטער גרויסער און זעלבסשטענ־דיקער אונטערנעמונג. די דראַמאַטישע סעקציע פון דער ק. ג. וועט אויפפירן "מיט'ן שטראָם", דראַמע אין צוויי אַקטן פון שלום אש. דעזשי: א. פּראַוואַטינער. עס נעמען אָנטייל: מרס. איידאַ דיימאַנד, מרס. שרה פּראַוואַטינער, מר. י. בערנמאַן, מר. הענרי זיסקינד און הענרי ראַגינסקי. אין דער מוזיקאַלישער אָפּטיילונג וועלן נעמען אָנטייל: דער באַוואַסטער אייראָ־פּייאישער סימפאָניע־דירינענט, גרינגאַרי נאַרבאַוויצקי מיט איינעם פון זיינע בעס־טע שילער, און די ליטעראַרישע אָפּטיי־לונג וועט דורכנעפירט ווערן פון איידע דיימאַנד און א. פּראַוואַטינער.
דער פּעסט־רעדנער וועט זיין דער באַ־רימטער דיכטער און דראַמאַטורג, פּרץ הירשביין.
אין דער געשיכטע פון דער אידישער קאָלגאַרי, וועט דער אונט זיכער זיין איי־נער פון די בעסטע. סיי לויטן אינהאַלט, און סיי לויט די כוחות וואָס באַטייליקן זיך. מיר האָפן אַז די אידן פון קאַלגאַרי, וועלן ניט דורכלאָזן די געלעגנהייט, און אַלע, וועמען דאָס אידישע וואָרט איז טייער, וועלן קומען דעם י. ל. פּרץ־אינסטיטוט, זונטאָג, 18טן יאַנוואַר, פּונקט 8.30 אָוונט.
מיט קולטור גרוס,
צווייג פון ק. ג.,
ביי י. ל. פּרץ־אינסט., קאַלגאַרי.

G. A. BECKEN
דילער אין
פּוטער, אייער און קעז
STALL NO. 27 אין נייעם מאַרקעט

CALGARY BUTTON WORKS
העמסטיטשינג, פּליטינג, קייבל סטיטשינג
קנעפּלאַך איבערגעדעקט, עסברוידערי און
באַטאָן האָלס געמאַכט.
ספּעציעלע אויפמערקזאַמקייט געגעבן צו
אויסערשטאַטיקע ביזנעס.
404-5 Leeson and Lineham Block
209 8th Avenue West, Calgary
M-3464

DENCH CARTAGE
טעלעפאָן אָדרס 212
קאַלגאַרי 3049עס. עדמאָנטאָן 212 28
טעלעפאָנירט פאַראַט עקספּרעס צווישן
קאַלגאַרי און עדמאָנטאָן
We Handle All Classes of Freight

INTERNATIONAL TRANSPORT
קאַלגאַרי טעלעפאָן עס. 5999
לעטבריידזש טעלעפאָן 3869
"באַדינונג" אין אונזער מאָטאָ
טעלעפאָנירט באַדינונג צווישן קאַלגאַרי
און לעטבריידזש
אַלע סאָרטן קאַראַדזש און טראַקינג
מיטן פּוירניטשער און לאַנג דיסטאַנס
טראַקינג אַ ספּעציאַליטעט
512 12th Ave., West, CALGARY

COLLINS VULCANIZING WORKS LTD.
Dorothy Collins
טייערס און אַקסעסאָריס, אויל און
גאַזאָלין
העכסטע קוואַליטעט און באַדינונג
134-12 Ave West Phone M7878
CALGARY, ALTA.

אויספאַרקויף -
פון דעם גאַנצן סטאָק פון שיך
פון אונזער געשעפט פון
113-8th Ave. West
צו די נידעריקסטע פּרייזן
קומט אַלע נאָך גרויסע מציאות
אין שוכוואַרג
HOOD & IRVINE
LIMITED
TWO STORES IN CALGARY:
113-8th Ave. West M2680
340-8th Ave. West M3688

Barness Vulcanizing
313 17th Ave. West CALGARY
Established 1908
אַלע דאַמיניאָן טייערס פאַרריכט
וואולקאַניזיד צו צופרידנשטעלן
Bus. Phone M2876; Res. M9845
CHICAGO RADIATOR & FENDER CO.
שטעלט זיך אָפּ דאָ פאַר הויך־קלאַסיקער
ראַדיאָ, פענדער און באַדי אַרבעט
1314A-1st W., Calgary, Alta.
Ph M 5766 J. McLEOD, Prop.

Brotherston Electric Co.
809 EIGHTH AVE. W. PH. M2193
מיר הענדלען אַ קאָמפּליט ליין פון
עלעקטרישע פיקסטשורס
אונזערע פּרייזן און קוואַליטעט זיינען
ריכטיקע
באַקומט אונזערע עסטימיטס איידער
איר קויפט
עלעקטרישע ווייערינג און קאָנטראַקטינג

DA-NITE
גאָלף קאורס
מעמאָריאַל האַל
דער בעסטער
וועכנטלאַכע קאָמפּעטישאָנס
אַנענטן דאָנייט טראַנבאַרע גאָלף
קאורסן.

A. J. THAIN
אוטאָמאָביל אויל אַבזאָרבער
דזשענעראַל אוטאָמאַביל און טראַק
ריפּעירס.
Phone M 5285; Res. R 2206
1516 5th St. West, Calgary, Alta.

באַלדרום און קלאַסישע טענץ
פאַר קינדער און דערוואַקסענע
MORRISON DANCING ACADEMY
127-8th Ave. East
Phone M 6776 Res. L 1275

נעמט אייערע פאָטאָס אין אונזער סטודיאָ
מיר פאַרזיכערן אייך ערשט־קלאַסיקע
Brewer Studio
איבער 20 יאָר עקספּיריענס.
114-8th Ave., E. Calgary, Alta.

מיר הענדלען
דזשענעראַל עלעקטריק און וועסטינגהאַוז ראַדיאָס
פולע ליין פון פיקסטשורס און סופּליס
אַ באַדינונג וואָס שטעלט צופרידן
LEE ELECTRIC
ELECTRICAL CONTRACTORS
Repairs and Installations
1030 16th Ave., West, Calgary
Phone W 4569

מיר זיינען די איינציגע אויסשליסלאַכע
מאָנופעקטשורערס פון
מאָנומענטן
אין קאַלגאַרי
איידער איר באַשליסט צו קויפן אַ
מצבה פאַר אייערע ליבע און טייערע,
קומט און זעט אונז, עס וועט זיך אייך
באַצאָלן
THE McDONALD GRANITE CO. LTD.
2313 Second Street East
CALGARY
Phone M 3305 — Res. M 2130

M 3433 M 9944
Bennett's 50c Taxi
24 שטונדן באַדינונג
חתונה און שאַפינג טריפּס, $2 אַ שעה
פּוירסי בענעט, מענעדזשער
224 זיבעטע עוועניו, איסט
טעלעפאָנירט פאַר זאָן רייסט

וועזן אין קאַלגאַרי
פאַרפאַרט אין
האָטעל נאָבל
רייסט $1.00 און העכער
באַדינונג און באַקוועמלאַכקייט אין
אונזער מאָטאָ
מאָדערנע רעסטאָראַן אין פאַרבינדונג
אַ "באַס" באַגענגט צו יעדער צייט
H. H. ADAMS, Mgr.

אַלע האָבן ליב גוטע פיש
מיר האָבן די בעסטע פיש צו יעדער צייט. ניט אונז אייער נעקסטן אַר־ער.
פּרובירט
אונזערע גערויכערטע לאַקס
און געזאַלצענע הערינג
אין
Billingsgate Fish Markets
M 1089 4 Stores: M 9230
222-8th Ave. E.; 107-7th Ave. W.
835-17 Ave. W., W 1605
Sanitary Mkt, Cor. 3 St., 7 Ave. W.

אויב איר בויט, איז אייער קרעדיט גוט מיט אונז
איר קאָנט קויפן אויף מאָנאַטלאַכע אָפּצאָלונגען
אונזערע פּרייזן זיינען ניידעריקער
אָראַנזשירט מיט אונזער הויפּט אָפיס
200 TRADERS BUILDING
אַדרעס יאַרד
10 AVE. 9 ST. WEST
CROWN LUMBER CO., LTD.

The DeLuxe Exclusive Beauty Shoppe
מאַרסעלינג
וואַסער און פינגער ווייוויינג
געפאַרבט, געבליטשט, געשאָרן פאַר
לייריס און מענער.
פּערמאַנענט ווייוויינג פון $7.50.
בלויז נייסטע מעטאָדן גענוצט.
216-7th Ave. W. M1777
WM. WALLACE, Prop.

לערנט זיך שפּילן פּאָפּולערע מוזיק אין 3
חדשים צייט. שעפּסט שנעלער קורס
אַנפאַנגער און פאָרטגעשריטענע
MRS. HAUN
W3101 1610-11 Ave. West

Miss J. H. Tavender
2 Rossmore Apts.
פּיאַנאָ: טעאָריע און האַרמאָניע
פּיופּלס צוגעגרייט פאַר עקזאַמענעס
Phone M4791

גאַראַנטיר אַ קורס אויפן גיטאַר
36 לעקציעס
און איר קריגט די ניטאַר פריי
B. MAUNDERS
M5464 511-5 Ave. West

פּוירנעס פאַרריכט און אַריינגעשטעלט
H. L. MOORE
SHEET METAL WORKS
Rear 115-7th Ave. West
דזשענעראַל טינסמיטינג, רינוועס
Office Ph M 1424 Res. L 1984
CALGARY, ALTA.

ALICE MURDOCH
טאַנץ סקול
515 14th Ave. W.
M4131

טעמפּלטאָנס לטד.
מיר האָבן געעפנט איינעם פון די
פיינסטע
קליינינג פּלענטס
אין קאַנאַדע.
מיר גאַראַנטירן ערשט קלאַסיקע
אַרבעט, און אייער פולסטע
צופרידענהייט
רופט אונז, און מיר וועלן קומען
נעמען אייער אָרדער.
Templeton's Ltd.
615-17 Ave. West
Phone M6191 CALGARY

Jensen's Transfer Co. Ltd.
רעגולערע טעגלאַכע באַדינונג
— קאַלגאַרי —
אַקאַטאַקס, בלעק דיימאָנד, טוירנער
וועלי,
קראָסנעסט — פאָרסטעירס
רופט אונז בלויז אַפּ. מיר פירן אַלערליי
איבעראַל
לייוסטאַק — מאַשינען — פּראַכט
און עקספּרעס
Office and Warehouse Phone M5347
323 - 11th Ave. East

ספּירעלאַ סאָרסעטן
324 ALBERTA CORNER
M 4088
Miss Adah Howson

גרייט צו אייער הויס פאַר דעם ווינטער
זעט אונז פאַר לאַמבער אָדער שינגלס
צו נידעריקע פּרייזן.
אויך שטורעס סעשס, צעמענט, טאַר
פּייפּער, גלאַס און א. וו.
Royal Lumber Co.
1018 11th Ave. West Phone W1037

פּיוריטי ברויט
מיר נוצן ניט קיינע שמאַלצן אין אונז־ער ברויט. מיר נוצן בלויז קאָטאָן סיד אויל. ווען איר וועט איינמאָל פּרובירן אונזער ברויט —
איין פּרוּוו וועט זיין צופרידנשטעלנד
פאַרקויפט אין אַלע סטאָרס
MODEL BAKERY
PHONES: L1457; L1010

קאַלגאַרי

באַקאַנטמאַכונג

דר. פּרענקלין עדמאָנדס אַנאָנסירט, אַז ער באַנייט זיין
דענטאַל פּראַקטיק
נאָך אַן אָפּוועזענהייט פון עטלאַכע יאָר אין פאַרלויף פון וועלכער צייט ער האָט גענו־מען אַ סך פּאַסט גראַדואַיט קורסן אין קאַליפאָרניע, מזרח שטאָטן און מזרח קאַנאַדע.
זיין אָפיס אין פולשטענדיק אויסגע־שטאַטעט און מאָדערנע — אַלע אַרבעטן ווערן פינקטלאַך געמאַכט און די פּריינן ווערן געהאַלטן שטריינג מעסיק אין אַלקאַנג מיט דער צייט. אַלע אַרבעטן גאַ־ראַנטירט צו דער בעסטער צופרידנהייט.
DR. FRANKLIN EDMONDS
Cor. 8th Ave. and 2nd St. East
Over Princess Drug Store
PHONE M7070

דר. ל. רודין
וועלכער האָט פּראַקטיצירט פאַר די לעצטע 8 יאָר אין מערציג האָט געענדיגט זיין אָפיס אין 913 העראַלד בלדג. ער איז אַ ספּעצי־אַליסט אין זיין פאַך און איז גרייט צו נעבן בעסטע באַדינונג צו די אידן פון קאַלגאַרי.
Office M1454 Res. H3238
J. EDGAR THOMAS, O.D.
אויגן ספּעציאַליסט
גראַדואירט פון אַלבערטאַ אוניווערסיטעט
Ste. 7 Alberta Block, 805-1st St. West
CALGARY, ALBERTA

MISS RANTALA
ספּעציאַליסטן נוירס
סווערישע מאַסאַזשן
Suite 1, 606 Centre Street
PHONE M5416

פּראַדקין און שומיאַטשער
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַרים
611 גרייַן עקסטשענדזש בילדינג
אַפּיס טעלעפאָנען:
M 7110 M 7148
רעזידענס טעלעפאָן
M 1975
FRADKIN & SHUMIATCHER
Barristers, Solicitors, Etc.
Calgary Alberta

THE GAINSBOROUGH ART STUDIO
פּיקטשורס געפרייַמט
דרעסטינג
פּעטענטס
"נעדזינקט דעם נאָמען וועזן איר דאַרפט
אַ פריים"
703 2nd St. West Ph. M3359
CALGARY
W. ST. J. MILLER, Mgr.

צו חנוכה

וועלן די עלטערן האָבן אַ נייע פאַטאָגראַפיע פון אייך, אַ מתנה וואָס זיי וועלן האַלטן פאַר אַ ווערטפולן אוצר.
די בעסטע זאַך איז, צו קומען צו אונז
CENTRAL PHOTO STUDIO
R. A. BIRD, Photographer
25 Central Bldg., Calgary, Alta.
Cor. 7th Ave. and Centre St.

Mr. JACK NORTON
פידל לערער
Ste. 5, 330-14 Ave. West Ph. M4397

בייביס אַ ספּעציאַליטעט
LUSK STUDIOS
סופּעריאָר פאָטאָגראַפס
קאָמערציעלע אַרבעט
336 Eighth Ave. West Ph. M2993
CALGARY, ALTA.

דרעסמייקינג און טיילאָרינג
מרס. ס. וו. סמיט — דרעסמייקינג אַט־ליידיס טיילאָרינג, אויך פאַר קאַוטס רע־מאָדעלס, פאַרריכט און געלייגט. מעסיקע פּרייזן; טערמס, קעש.
627-23RD AVE., WEST
Phone M6766

טערקישע בעדער
קאַלגאַרי טערקישע, סטיס, פלין און שוואַר בעדער
עקספּערט טריסמענס פאַר רומאַטיזם
לאַמענעס, מאַריקולונגען א.א.א.
איינגעסיפּער, דאַסינג
711 3rd St., East M1750

Stewart Motors
328 9th Ave. E.
M7273
אוטאָ ריפּעירס
גאַז, אויל, אַקסעסאָריס
פּערזענלאַכע באַדינונג

JACKSON'S WELDING
בלעקסמיטינג
עלעקטריק און אַסעטילין וועלדינג
816 NINTH AVE., W.
Phones: M1998 — S0014
CALGARY :: ALBERTA

* לייענט "דאָס אידישע וואָרט", אייער *
* איינענע צייטונג, נעדרוקט אין אונ־ *
* זער איינענער שפּראַך, פאַר אונזערע *
* איינענע אינטערעסן פאַרשפּרייט אין *
* אַלע אידישע היימען פון וויניפּעג און *
* סערב סאַסקאַטשעוואַן. *

ווען איר דיינקט פון וואָס עס איז עלעקטרישעס

פּרובירט
Webster Electric Co.
1122 1st Street West
זיי האָבן אַ פולע ליין פון ראַדיאָס,
וואַשינג מאַשינס און עלעקטרישע
איינריכטונגען.
הייז ווייערינג אונזער ספּעציאַליטעט
און אונזערע פּרייזן זיינען ריכטיק.
טעלעפאָנירט 2930 עס.

ALF WELDING SHOP
231-7th Ave. East
PHONE M9493
אַלע סאָרטן מעטאַל פאַרריכט
צופרידנשטעלנדע אוטאָמאָביל אַרבעט
אַ ספּעציאַליטעט

וועלוועט מאָטאָר אויל

איז ספּעציעל געמאַכט אויסצוהאַלטן מער שווערקייטן, דערפאַר שטייט עס אויס הייז און איז פּערפעקט נעאַוויל ביז'ן לעצטן מייל
מיר פאַרקויפן פון 5 גאַלאָן ביז אַ קאַר־לאָט
VELVET OIL COMPANY
W3011—1944-8 Tenth Ave., W.—W3193
CALGARY

W. R. STILLINGS
פּאַרטרעט פאָטאָגראַפער
501-10th Ave. W. M 4737

עקספּערטן מעכאַניקער
LOGAN & PURDY
ריפּעירס צו אַלע סאָרטן מאָטאָר קאַרס.
פעדערע, באַרי אַרבעט
באַהאַיצטער סטאַנדאַרדזש
306-7th Avenue East CALGARY
Phone M 1826

DALES Hot Roast Chickens
4טע סטריט וועסט, אַנטקעגן איטאָנס.
ביי דער סיין פון דעם גאָלדענעם האָן.

ALF WELDING SHOP
231-7th Ave. East
PHONE M9493
אַלע סאָרטן מעטאַל פאַרריכט
צופרידנשטעלנדע אוטאָמאָביל אַרבעט
אַ ספּעציאַליטעט

OXFORD GOLF COURSE
אַן אינווייניקסטער גאָלף מיט
דרויסנדיקער לופט
OXFORD RECREATION CLUB Ltd.
229 8th Ave. West M9511

ווי לאַנג איז עס זינט אייער קינד איז פאָטאָגראַפירט געוואָרן ?

איר קאָנט זיך קוים פאָרשטעלן אויף די ענדערונגען, זיי קוקען אזוי שטאָלץ, אָבער פאָטאָגראַפיעס פון קינדער ענדערן זיך קייסאַלך ניט — וואָקסן קיינמאָל ניט אויס.
דאָס נייע פאָטאָגראַפיר אינדער איינרעכטונג פון אייערע קינדער היינט.
W. R. STILLINGS
פּאַרטרעט פאָטאָגראַפער
501-10th Ave. W. M 4737

MAC'S MACHINE SHOP
823 10th Ave., West
CALGARY, ALTA.
אַלגעמיינע מאַשין אַרבעט
עלעקטריק און אַסיטילין וועלדינג
אַקסעסאָריס. ערשט קלאַסיקע באַדינונג
PHONE M 5052

ברודער מאָרד י

העכסט אינטערעסאנטער און שפּאנענדער ראָמאן

(פארזעצונג)

— איצט זיינען מיר אליין. — האט געארג געזאגט צום אלטן קארסטן.

— איך האב דיר מיטצוטיילן זייער א וויכטיקע געהיימעניש. — האט דער אלטער מאן געזאגט, — דיין פאטער איז ניט געשטארבן פון א הארץ פעלער. ווי די דאקטוירים האבן געזאגט, — זאנדערן האט מען אים פארגיפטעט.

געארג איז געבליבן זיצן ווי פארשטייערט, דאס האט ער ניט געוואוסט.

— ווייסטו ווער עס האט אים פארגיפטעט ? — גראף אלפרעד !

— גאט אין הימל ! איז דאס מעגלאך ?

— האט געארג אויסגערופן.

— יא. דזשאן ווילסאן, האט עס אליין געזעהן, — האט דער אלטער מאן ווייטער געזאגט. — דזשאן ווילסאן האט עס מיר דערציילט און איך האב אים געהייסן אפטראגן זיך פון שלאס טשעוויוט.

— פארוואס ? — האט גראף אלפרעד געפרעגט.

— ווייל איך האב געוואלט רעטן די ערע פון דעם שלאס טשעוויוט, און איך האב געוואלט רעטן דאס לעבן פון׳ם גוטן און ערלאכן דזשאן. גראף אלפרעד האט אים געוואלט טויטן.

— פאר וואס האט גראף אלפרעד געוואלט אומברענגען דעם אומגליקלאכן דזשאן ווילסאן ? — וואס האט ער געהאט צו אים ?

— דאס האב איך דאמאלסט ניט געוואוסט. איצט אבער ווייס איך עס. איך האלט ביים שטארבן, מיינע אויגן זיינען שוין געשלאסן. דערפאר אבער זעט מיין גייסט זייער ווייט. דער מאן וועלכער האט פארגיפטעט דיין פאטער, איז ניט פון דער טשעוויוט פאמיליע.

— וואס רעדט איר ? — איז דער גראף געארג אויפגעשפרונגען. — גראף אלפרעד איז ניט מיין פאטערס לייבלאכער ברודער?

—ניין, געארג, ניין ! — האט דער אלטער אויסגערופן און האט אנגעהויבן הוסטן.

עס זיינען פארגאנגען אייניקע מינוט. איידער ער האט ווידער געקאנט ארויסריידן א וואָרט, פלוצלונג האבן זיינע שוואכע ציטערנדע הענט אנגעהויבן צו טאפן דאס דערערגע קישעלע, אויף וועלכן ער איז געזעסן. ער האט ארויסגעשלעפט א פעקעלע פאפירן און האט עס דערלאנגט געארג׳ן.

— נעם די דאזיקע פאפירן, געארג, — האט ער געבעטן,— זען איך וועל זיין טויט, זאלט איר זיי דורכלייענען. איר וועט דאן זעהן, אז איך בין ניט שולדיק. אין די דאזיקע פאפירן וועסטו געפינען די אויפקלערונג פאר פיל זאכן, וועלכע דו האסט ביז איצט ניט געוואוסט.

מיט אמאל האט דער אלטער אנגעהויבן ציטערן. געארג האט פארשטאנען א קארסטן שטארבן. ער איז געפאלן אויף די קני און אנגעהויבן בעטן:

— א, איך וועל זיך נוקם זיין . . .

— שווער ביי גאט, אז דו וועסט זיך נוקם זיין אן דעם מערדער פון דיין פאטער. — האט דער אלטער נאך קוים ארויסגעזעפעט.

— איך שווער, — האט געארג געזאגט מיט א פעסטער שטימע.

— איצט קאן איך רואיק שטארבן, — האט דער אלטער געזאגט און האט זיך אויסגעצויגן אויף זיין שטול.

זיין אטעמען איז געווארן שווערער און שווערער, זיינע אויגן האבן זיך אין גאנצן צוגעמאכט, זיינע הענט זיינען געבליבן ליגן אויף זיין ברוסט.

דאן האט ער א ציטער געטאן, זיין קאפ איז אראפגעפאלן. ער איז געווען טויט.

וועריקאס, אלסערס, רינענדיקע וואנדן, עקזעמא

און אלע אנדערע הויט קראנקהייטן נעהיילט אין דער צייט ווען איר ארבעט. לייכטע, וועלכסם הייסישע באהאנדלונג. געזונדס מיט אויסגעפרוטן בוידאם דערפאלג. ווען אלע אנדערע הייליקייטלען האבן ניט געהאלפן. א סך באשטעטיקונגען, שרייבט צו

NURSE DENCKER
610½ Portage Ave., Winnipeg

פארם. וו. סטיינאקער, פעטיסקאו, אלבערטא, שרייבט: איך בין אזוי דאנקבאר צו אייך וואס איר האט אויסגעהיילט מיינע פיס. איך האב נעמען אזוי זייער שלעכטע וואנדן אויף יאָר, איך וועלט זיי קיינמאל ניט אויסגעהיילט, איך בין אבער נעהיילט געווארן אזוי שנעל ווי איך האב אנגעווענדעט אייער אויינטמענט און א. וו.

THE TRADERS TRUST COMPANY

אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס, פינאנציעלע אגענטן

4טער פלאר, יוניאן טראסט בילדינג טעלעפאן 26 892

DODD'S KIDNEY PILLS
FOR ALL KIDNEY DISEASES
BACKACHE BLADDER TROUBLES RHEUMATISM
4087 THE PROPRIETORS

פאר איבער דריי פערטל יאר הונדערט זיינען דאר׳ם קידני פילס געווען דער אנערקענטער מיטל פאר רוקנווייטיק, רומאטיזם, בלאטער טראבלס און פילע אנדערע קראנקהייטן. פאראורזאכט דורך שלעכטע קידניס, צו באקומען פון אלע דילערס פאר 50 סענס, אדער 6 באקסעס פאר $2.50, אדער דירעקט פון די דאד׳ס מעדיצין קא., לימיטעד, טאראנטא 2. ביים דערהאלטן די סומע.

די געהיימעניש

געארג איז געבליבן ליגן אויף די קני, ווי א פארשטייינערטער. צום ערשטן מאל אין זיין לעבן האט ער געזען ווי א מענש שטארבט. ער איז געווען טיף גערירט פון דער דאזיקער שרעקלאכער סצענע, און האט געוויינט ווי א קליין קינד.

ענדלאך האט ער זיך אויפגעהויבן און איז ארויסגעגאנגען פון ציטער. אין דרויסן האט אויף אים געווארט זיין שוועסטער.

— וואס מאכט ער ? — האט אלים געפרעגט.

— ער איז אוועק אויף א וועלט וואו עס זיינען ניטא קיין פארברעכער,— האט געארג געענטפערט.

ער האט אפגעפירט זיין שוועסטער אין איר ציטער אין האט געהייסן דעם פארוואלטער פון שלאס אנגרייפן אלעס, וואס איז נויטיק פאר דער באערדיקונג. דאן איז ער אריינגעגאנגען אין זיין שרייב ציטער, האט פארשלאסן הינטער זיך די טיר און האט ארויסגענומען פון קעשענע דאס פעקל פאפירן וועלכע דער אלטער דזשיימס האט אים זיי געגעבן פאר זיין טויט.

די פאפירן זיינען געווען אין א קאנווערט געטיגלט מיט דעם גרויסן זיגל פון א לאנדאנער נאטאריוס.

געארג האט אויפגעריסן דעם קאנווערט און דער האט דערזען א צווייטן קאנווערט. אויפ׳ן צווייטן קאנווערט איז געלעגן א קליין ברייוועלע מיט פאלגנדע צייל:

"די דאזיקע פאפירן האט מיר איבערגעגעבן מיין טאכטער מארגארעטא מיט דער ביטע, אז מען זאל זיי עפענען און דורכלעזן ערשט נאך מיין טויט. איך האב איר געגעבן מיין וואָרט, אז איך זאל זיי איבערגעבן נאר צום זון פון גראף פרעדעריק טשעזוויק און איך האלט מיין וואָרט.

דזשיימס קארסטן.

געארג האט אויפגעריסן דעם צווייטן קאנווערט, וועלכער איז געווען פארזיגלט פון א גייסטלאכן. אין דעם דאזיקן קאנווערט זיינען געלעגן צוויי פאפירן. דאס ערשטע איז געווען א דערקלערונג פון מארגארעט וויל׳סאן און דאס צווייטע א גייסטלאכן. דער גייסטלאכער האט געשריבן, אז מארגארעט וויל׳סאן האט פאר איר טויט אויסגעזאגט אלעס וואס איז אנגעשריבן אין איר איינגעגעם פאפיר. זי האט אים געבעטן ער זאל שיקן רופן א נאטאריוס, וועלכער זאל אלעס אויפשרייבן און געזעצלאך באשטעטיקן.

דאס צווייטע פאפיר איז באשטאנען פון א גאנצן העפט אין צען זייטן. געארג האט געוואלט אנהויבן לעזן דאס העפט, פלוצלונג האט ער זיך דערמאנט, אז מ׳מוז שיקן רופן דעם ארוואקאט שארפ. ער האט אויסגערופן : — איך פארשטיי ווייניק אין די דאזיקע זאכן. איך זע דא דאקומענטן פון א גייסטלאכן און א נאטאריוס, דאס דארף מען פארשטיין.

ער האט געוואלט אנקלינגען און הייסן זיין דינער לויפן אין שטאט און רופן דעם ארוואקאט שארפ, ווען א דינער איז אריינגעקומען און האט געמעלדעט, אז דער ארוואקאט שארפ איז נאך וואס אנגעקומען און אז ער וויל זעהן דעם גראף געארג.

— לאז אים אריין, רוף אים אריין, — האט געארג ענשרייען אויסער זיך.

אין מינוט ארום איז דער ארוואקאט אריין אין שרייב צימער.

— גוט מארגן גראף טשעוויק ! — האט דער ארוואקאט געזאגט. —איך האף אז אייער געזונט, און אלעס איז אין דער בעסטער ארדענונג.

—איך האב נאר וואס געוואלט שיקן נאך אייך, הער ארוואקאט, — האט געארג געזאגט צו ארוואקאט.

דער ארוואקאט האט א קוק געטאן אויף געארגן און האט באלד דערקאנט, אז עפעס איז דא ניט גלאט.

— וואס איז נייעס ? — האט ער געפרעגט האסטיק, — האט עפעס פאסירט אין שלאס טשעוויק ?

— דער אלטער דזשיימס קארסטן איז געשטארבן,— האט געארג געענטפערט.

— ער איז דאך שוין געווען זייער אלט.

— האט דער ארוואקאט באמערקט.

(ווייטערעס קומט)

מזל טוב אייך

מר. און מרס. ל. מילער

662 מאניטאבא עווע.

מיט אייער ניי געבארענעם זון מיר ווינשן אייך איר זאלט אים דערציען מיט גלוק און מיט מזל און ברכה.

די ליבערטי פרי לאָאן

מ.מ.ק. קאנצערטן

זונטאג דעם 18טן יאנוואר, 3.30 נ. מ.

ווינניפעג סימפאָנישער אָרקעסטער

דיריגענט — פיטער טעמפל

—אין—

פלעיהאוז טעאטער

נעסט טיקעטס, $1.25 און 85 סענס, אין 703 גרעיט וועסט פערמאנענט בילדינג, טעלעפאן 24 224, אין אין ווינניפעג פיאנא קא. (פון מיטוואך אן).

פארשיידנארטיקער קאָנצערט

זונטאג דעם 18טן יאנוואר

8.30 אָוונט

אין קווינס טעאטער

עס וועלן אויפטרעטן:

דער ווינניפעגער אידישער געזאנגס פאראין

אין פאלקס לידער

א מאנדאלין נומער

מיס סערע בייקער און מיס גערטרוד שטיטלמאן

אין שיינע טאנץ נומערן

די באאמטע פיאנא לערערן מיס לינא פרעדאגאן

אין פיאנא סאלאס

מארלי מעמיט

פידל סאלאס

אקאמפאניירט פון גאדראן קושניר

בערניטא און גערטרוד בראנשטיין

אין א פיאנא דועט

אינטערט—סילווער קאלעקשאן

האלט אייערע פיס וואַרים

אנגעזעענע דאקטוירים דערקלערן אז קאלטע פיס פאראורזאכן מער ווינטער קראנקהייטן ווי וועלכער ס׳איז אנדער פאקטאר.

מיידעס אויס דיזע קראנקהייטן דורך טראגן גרייט ווענס פעלט שיך. ווייל גרייט ווענס פעלט שוכווארג ניכן וואריסקייט—דער סארט וואריסקייט וואס האלט דעם קערפער פריי פון גרייפינג פארקילונגען וואס פארורזאכן אזוי אפט שלעכטע קראנקהייטן.

אייער דאקטאר רעקאמענדירט גרייט ווענס פעלטס. באמאראכט דעם נרויטן אטארסטעמפ פון סטיילס און סייזעס פאר יעדן מיטגליד פון דער פאמיליע, היינט.

LOOK FOR THIS MARK
THE GREAT WEST FELT CO. LIMITED
IT'S YOUR GUARANTEE OF HIGHEST QUALITY

Great West Felt Company, Limited, Elmira, Ontario

WEAR
Great West Felt
COLDPROOF FOOTWEAR

איך וויל אז איר זאָלט וויסן - -

אז מיין פיילינג סטיישאָן איז איצט אויפן קאָרנער סאלטער און דאפערין

ווי פריער וועל איך אייך געבן מיין פערזענלאכע אטענשאן

מיר גיבן די בעסטע סערוויס

GRAND SERVICE STATION

מאיר זיפורסקי, אייגנטימער

Salter St. and Dufferin Ave. Phones 54 574

Semet-Solvay COKE

DOMESTIC

מער היץ — שפארט אויף אייער

ווייניקער אש — קאוק באהייצונג

אויב אייער דילער האט ניט קיין סעמעט סאלוויי דאמעסטיק קאוק

טעלעפאנירט 42 411

JAMES MURPHY COAL CO. LTD.

ווען איר קוקט אריין אין אייער צוקונפט

זעט איר נאך אלץ זעען זיך קעמפנדיק פאר א לעבן . . . א מאן אן אן אילר זיץ . . . פארזארגט . . . באלעסטיקט מיט טראבל? אדער וועט איר זעען א סצענע פון צופרידענער פראספעריטי . . . רייזיג . . . אייער פרוי מיט אייך . . . אייער פנים באשטראלט מיט פרייד

מאכט זיכער אויצט די אומאפהייניקייט צו 60 . . . פריי פון זארג פון געלט טראבלס . . . פארגענגן פון ספארט און רייזיג . . . דורך אינוועסטירן אין

The Great-West

PROSPERITY POLICY

עס איז ספעציעל צוגעפאסט פאר מענער וועלכע ווינשן פריצייטיקע זעלבסשטענדיקייט. א ביישפיל: א מאן אין עלטער פון 25 יאר וועט דעפאזיטן יערלאך $313.50. אין עלטער פון 60 האט ער דעם אפשן צו ציען אן אינקאם פון $100 יעדן מאנאט פאר׳ן גאנצן לעבן אדער א גאראנטירטע סומע פון $14.300—פלוס באדייטנדע אנגעזאמלטע פראפיטן. אין פאל פון פריצייטיקן טויט, באקומט זיין פאמיליע א ירושה די פולע סומע וואס ער האט געהאט בדעה צו שפארן. די גרייט וועכט פראספעריטי פאליסי הערמענלאכט אויך ספעציעלע דיסאביליטי פרייוילעגיעס און א סך אנדערע אפעלירנדע פיטשורס.

מעילט דעם קופאן

The Great-West Life Assurance Co.
Branch Office: 1-2 Home Invest. Bldg.
Winnipeg, Man. Dept. 64C
Without obligation, please mail complete information about The Great-West Prosperity Policy.
Name .....
Address .....

THE GREAT-WEST LIFE ASSURANCE COMPANY
HEAD OFFICE - - - WINNIPEG

Classified Section קלאסיפייד סעקשען

ספעציעלע פריישן פאר ארווערטייזינג אין דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג

איין מאל, 5 ס. פער "אייט ליין"		פאר 3 מאנאטן,	$2.15
פאר א וואָר, 20 ס.	"	פאר 6 מאנאטן,	$4.00
פאר א מאנאט, 75 ס.	"	פאר 1 יאר,	$7.50

:: פערזענלאכעס ::
PERSONAL

PROF. SCOTT 88 106

290 פארטעדזש עוו. איבער לייסאנס טעאטער גייסטע בעסטע פאקס פראס און וואלץ סטעפס קלאסן און סטריטסלי פריוואטע לעקאנס.

פולער קורס פון לעקאנס $5.00.

ראָבערט גרעי סקול פון פיזישער קולטור

114 באלמאראל פלייס

R.B. ORMISTON

פלאָריסט

צוויי סטארס צו אייער באדינונג

96 Osborne St., Phone 42 386

340 Portage Ave., Phone 24 791

בלומען טעלעגראפירט איבעראל

לייף אינשורענס

בעסער צו האבן א פאליסי און ניט דארפן עס, איידער דארפן דאס און ניט האבן.

P. A. TEMPLETON

807 Electric Railway Chambers

Phone 89 688

טייפרייטערס

באנקראט סייל, רעמינגטאן, אנדערוואוד, וואורסטאק און א. וו.

T. A. WEIR

Ph 28 800 247 Notre Dame Ph. 24 783

LIGHTFOOT'S TALLY HO'S

פאר שליטן פארטיס

Phone 86 067 Evenings 23 258

פיל געלט געמאכט שרייבנדיק קארדס

Davis Sho-Card School

נייע אויסגעבעסערטע סיסטעם פון לערנען

Phone 24 978 324 Smith St.

פרייע קופאנען

א באגרעניצטע צאל, אין ציוניסטישער הויפט קוואַרטיר, בארעטטיקן אייך צו דערוצירטע רייטס אין געוויסע טעאטערס און צו קאנצערטן. קומט פרי.

WORKERS & STUDENTS AMUSEMENT BUREAU

וויקטאריא ווילליאמס, מענערזשער

געשעפט געלעגנהייטן
Business Opportunities

אפארטמענט בלאק, 16 סוויטס, יערלאכער רענט $4.700. וועט נעמען א הויז אין אויסבייט.

פיקטשור שאו, שטעטל פון 1,000, מיט 300 פעצער. קלירט $4.000 א יאר. פריין $9.500.

באדענס אין אפארטמענט בלאקס, טעראסעס, ביזנעס און א. וו.

SCOTT REALTY CO. Ltd.

11 C.P.R. Office Bldg. Phone 89 944

גראָסערי, גוטער קארנער אין נארט ענד בילדינג מיט 3 סוויטס צו פארקויפן. רענט פון סוויטס צאלט אלע אויסגאבן. א באדענען פאר $4.500. וועט בייטן אויף קאטעדזש.

מאנופעקטשורינג, אן אויסערגעוויינלאך גוטע געלעגנהייט פאר מאן מיט $10.000 קעש. גוט־גייענדער געשעפט מיט אומבאגרענצטע מעגלאכקייטן. זעט אונז שנעל.

דזשענעראל, א סטאר מיט וואוינונג צו רענטן אין זייער גוטער מאניטאבער שטעט, מיט גרויסע מעגלאכקייטן. קיין סטאק צו איבערנעמען. וועט בייטן אויף שטאטיקע פראפערטי.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט

ח. פערלמאן און נ. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES

874 Main St. Phone 51 000

ארבעטער פארלאנגט
HELP WANTED

פארלאנגט א מאן פאר א גוטער מאנופעקטשורינג ביזנעס אין שטאָט

מוז האבן פון 15 ביז 20 טויזנט דאלאר צו פארגרעסערן די ביזנעס. איינצעלהייטן וועלן געגעבן ווערן אויף פארלאנג. די ביזנעס זיינען אפן פאר אונטערזוכונג צו פאראינטערעסירטער פארטי. זיך ווענדן שריפטלאך צו דאס אידישע וואָרט באקס 3794.

עס איז בלויז א פראגע פון מינוטן

אריינצושטעלן אן "ער" אין "דאס אידישע וואָרט"

אייער טעלעפאן וועט אונז דערגרייכן אין געצייטלט סעקונדן טעלעפאנירט

52 213

און אייער "ער" וועט דערשיינען אין דער זעלביקער אויסגאבע

:: צו פארקויפן ::
FOR SALE

גראָסערי און קאנפעקשאנערי סטאר צו פארקויפן

א זעלטענע געלעגנהייט פאר דער פאסט־דער פערזאן וואס קאן הענדלען אן ערשטע קלאס ענגלישן קונדן. צופרידנשטעלנדע באווייזע אויף $40.000 יערלאכן אומזאץ. קאן לייכט פארגרעסערט ווערן ווען פלייש זאל געהאלטן ווערן. אויב איר האט אמווייניקסטנס $3.000 קעש און איר ווילט קויפן די בילדינג מיט׳ן סטאק, פרעגט זיך באלד נאך ביי

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאנס 761 55 און 807 58

געלט צו לייען אויף 7 פראצענט.

אינשורענס פאר אלערליי צוועקן.

:: צו פארענטן ::
FOR RENT

NOKOMIS BUILDING

האנדלייוו און קאמבערלענד ווינשנסווערטער פלאץ צו פארענטן. פאסיק פאר לייכטער מאנופעקטשורינג אדער אפיסעס. ניי־רעריקער אינשורענס רענט.

THE J. McDIARMID CO., LTD.

201 Nokomis Bldg. Phone 26 294

צו פארענטן 1 אדער 2 רומס, געפויר־נישט אדער ניט. זיך ווענדן אין 511 מעננינס עוועניו.

צו פארענטן א 4 רום סוויט אין ראזגלען אפארטמענט, פולי מאדערן, שטענדיקע הייטע וואסער, מיט עלעקטרישן סטאוו. ריליטי רענט. טעלעפאן 51 254.

צו פארענטן א 3 רום סוויט, שיין דעקאָרירט, אין א פריוואטער היים מיט אלע באקוועמלאכקייטן. אויך א גרויסע רום און קיטשענעט דאונסטערס, באלד אריינצומופן. וועגן דן 420 מאניטאבא עווע.

אין בידזשו טעאטער

היינט ווערט געוויזן אין דעם נייעם און סאמע לופסטן־ריכן טעאטער אין ווינניפעג דאס דערפאלגרייכע בילד "דיקסי־אנא".

דאס איז די סאמע קאמישע מוזיקאלישע היט פון היינטיקן סעזאן, געשפילט פון אן ערשט־קלאסיקן קעסט שוישפילער. עס וועלן אויך געוויזן ווערן אנדערע אינטערעסאנטע פיטשורעטס.

דער בידזשו טעאטער איז פראכטפול איבערגעבויט געווארן מיט אלע מאדערנע באקוועמלאכקייטן. די ביינקלאך זיינען אויסגעשטאמעט מיט לופט־קישנס; אן ערשט־קלאסיקע ווענטילאציע סיסטעם; א פערפעקטע אקוסטיק און די בעסטע רייערדיקע בילדער ווערן געוויזן אין דעם טעאטער.

—(::)—

אין פעלעס טעאטער

היינט ווערט געשפילט א גרויסע ליבעס דראמע, וואס האט אויפגעשטורעמט די וועלט. "טויט־שלאג", איז דער נאמען פון דער בילד מיט קלאדעט קאלבערט און פרעדריק מארטש, אין די הויפט ראלן. צו זאמען מיט אן ערשט קלאסיקן קעסט.

עס ווערט אויך געוויזן א דורכאויס רייזדנדיקע קאמעדיע, נייעס און פיטשורעטס, זעט און הערט עס אין פעלעס טעאטער.

NEW PALACE THEATRE

היינט און מארגן

קלאדעט קאלבערט אין

"טויט־שלאג"

אויך

קאמעדיע, נייעס און פיטשורעטס

BIJOU

א רעטעניש פון פארווייזונג

"דיקסיאנא" (פ. נ.)

מיט בייב דעניעלס

מאטינע 12 ביז 7, דערוואקסענע 25ס. אונטן, 35ס. קינדער, 15 ס.

באשטימונג פון לארד אייזעקס געזעצלאך

מעלבורן, אווסטראליע, יאנוו. 13 (אי־טא). — פרעמיער דזשיימס סקאלין האט אנאנסירט, אז סער אייזעקס אין פולשטענדיק קוואליפיצירט, לויט׳ן געזעץ, צום פאסטן פון גאווערנאר דזשענעראל.

די דערקלערונג איז געמאכט געווארן אין ענטפער אויף דער באהויפטונג פון אייניקע יורסטן, אז זיין באשטימונג איז ניט געווען קאנסטיטוציאנעל.

זעט אונזערע נייע ספרינג מחורות

א גרויסער אויסוואל פון וואס אויסצוקלייבן

Dominion Furniture Co, Limited

499 NOTRE DAME AVENUE

PHONES: 86 195 — 87 873

וואנצן און קאקראוטשעס

פארניכטעט. ארבעט גארענטירט

CHARLES RIESS & CO.

376 Colony St. Phone 33 529